

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

Karácsony jele:
a szabadító
ÚR JÉZUS KRISZTUS

*„A jel pedig ez lesz számotokra: találtok egy
kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban.”
(Lukács 2,12)*

A tartalomból

8

KRISZTUSVÁRÁS

Pap Béla lelkipásztor írása

10

A LEPRAMISSZIÓ BEMUTATÁSA

Riskóné Fazekas Márta előadása

18

SÁROSPATAKI KIRÁNDULÁS

Benedek Julianna beszámolója

„Megjelent az Isten üdvözítő kegyelme
minden embernek”

(Tit 2,11)

Ima karácsony reggelén

Mennyei Atyám, örömteli szívvel jövök Hozzád karácsonynak e mai napján. Kérlek, segíts, hogy e napot illő módon tudjam megünnepelni, szeretettel megemlékezve arról a drága Személyről, aki számunkra a megváltást elhozta; az Ő betlehemi, szerény körülmények közötti megszületéséről és későbbi szenvedéseiről. Hálásan köszönöm, Uram, hatalmas kegyelmedet!

Uram, kérlek, add, hogy a szívemben igazi karácsony lehessen. Vegyél el tőlem minden hitetlenséget, keserű gondolatot és érzést, minden neheztelést és meg nem bocsátást, minden szentségtelen vágyat; és adj nekem szeretetet – szeretetet, amely türelmes és kedves, nem gerjed haragra, nem gondol rosszat és nem keresi a maga hasznát. Ments meg engem minden önzéstől. S miközben én háládatos és örvendező szívvel elfogadom a karácsony áldásait, add, hogy a szívem nyitott legyen az egész világ felé; és hogy együttérzést és szeretetteljes érdeklődést tudjak tanúsítani az emberek felé. Tedd életemet egy dallá, és add, hogy mindenhová úgy tudjak menni, hogy arcomon és ajkaimon öröm honol.

Imádkozom mindazokért, akik számára a karácsony örömet hoz – add, hogy a boldogságuk még inkább kiteljesedjék azáltal, hogy szívük telítődik a Te isteni szereteted gondolatával. Imádkozom a kisgyermekéért, legyenek bármely helyen, akik számára e nap oly sokat jelent, s akik buzgó, örömteli várakozással már régóta várták e napot, és boldogok lesznek a kapott ajándékok és az őket megáldó szeretet miatt.

Azokért is imádkozom, akik számára e nap kevés örömet hoz – mindazokért, akik szegények, magányosak, egyedül lévők, akik távol vannak otthonaiktól, és akik szívét nem melengeti meg emberi szeretet, a börtönökben lévő foglyokért és mindazokért, akik még nem ismernek Téged. Imádkozom az otthonaikban, illetve a kórházakban fekvő betegekért, hogy a Te isteni együttérzésedről való megemlékezés vigasztalja őket szenvedéseikben. Imádkozom a gyászolókéért és a szomorú szívűekért, akik számára a karácsony fájó emlékeket hoz, éreztetve velük veszteségük fájalmát. Add, Uram, hogy vigaszt nyerjenek Krisztus soha meg nem szűnő szeretetének drága gondolatában.

Add, Uram, hogy ez az örömteli karácsony az én szívemet gazdagabbá és gyengédebbé tegye, és hogy a Te szereteted egyre valóságosabb legyen számomra. Add, hogy még inkább tudatában legyek isteni gondviselésednek és vezetésednek. Add, hogy még nagyobb szeretettel tudjak embertársaim felé fordulni; hogy még együttérzőbb és gyengédebb tudjak lenni az emberi szükségeket és szomorúságokat illetően, és hogy még jóindulatúbb és kedvesebb életet tudjak élni annak köszönhetően, hogy a Te csodálatos szereteted e mai nap kiváltképpen megnyilvánul számomra.

Kérlek, Uram, add meg nekem mindezen áldásokat Jézus Krisztus által. Ámen.

J.R. Miller

PAP LÁSZLÓNÉ LELKIPÁSZTOR

„Nem adhatok mást, csak mi lényegem”

János 1:1-13.

A címnek választott idézet Madách Imre Az ember tragédiája című művéből való. Az első színben mondja ezt Lucifer. Az emberiség – így aztán az egyes ember is – magát egy mindenek fölött lévő lénynek tartja, aki képes minden dolgot elvégezni. Aki ennek a tudásnak birtokában van, meg tudja határozni a távoli múlt történéseit, és a jövőbe látva, képesnek tartja magát a természeti folyamatok visszafordítására, megváltoztatására. Bizonyos filozófiák, „vallások” kimondva, kimondatlanul is arra törekednek, hogy az embert fizikai, lelki, szellemi magasságokba emeljék – mert módszereikkel ezt lehet –, hogy aztán a megistenült ember majd átvegye a hatalmat e világ felett, lényegében ember az ember felett.

Mi itt a lényeg? Az, amit az I.Mózes 3:5-ben így mond a kígyó: „tudja az Isten, hogy amely napon esztek abból, megnyilatkoznak a ti szemeitek, és olyanok lesztek, mint az Isten...” S hitt Ádám és Éva, s azóta minden Istentől távol született ember ennek a kijelentésnek. S azóta – tehát ma is – az Istentől elszakadt ember nem adhat mást magából, nem mondhat mást, csak azt, ami a lényege: bűnös, Teremtő Istenétől meg nem tisztított, ördög sugallta eszméket, mint „igazságot”. Célja az egyetlen „üdvözítőt” az emberiség tudatába elültetni. Ítéljétek meg, így van-e! Hála az Úr Istennek, Ő VAN, és igaz az, amit Pál apostol ír a Róma 12:21-ben: „a gonoszt jóval győzd meg”, mert ő már megtapasztalta saját bűnös életében annak igazságát, hogy mi az Isten lényege.

„Kezdetben” – Isten minden ősröbbanás és egyéb okosságok ellenére saját kezében tartja e világ történéseit. Ő tudja a gonosznak minden Isten- és emberellenes tervét, és saját lényegét megmutatva kijelentette

az igében: „Az igazi világosság eljött már a világba, amely megvilágosít minden embert” (9. vers); „de a sötétség nem fogadta be azt.” (5. vers)

Mi Isten lényege?

A tisztaság, az egyenesség, a világosság, s mindezzel együtt a mentő szeretet. A megváltás terve, a kárhozatból, az ítélet alóli kimenekítés terve elkészült, és maga Isten jött, odahagyva a mennyei dicsőséget. Nem emberre bízta a terv végrehajtását, aki a bűn miatt erre alkalmatlan volt, hanem a tisztára, a szentre, az emberré lett Isten Fiára. Ő az az Ige, Aki Istennél volt, az, Akiben van az ÉLET, s Akit lám, a sötétség nem fogadott és ma sem fogad be. Ravasz módon a fehérhez, a tisztához egy kevés feketét, sötétséget kever; hogy ne vegye észre senki, hogy manipuláljon. S az ember, az „aggódó” hívó szív még lehet, meg is nyugszik: Hát ennyi még belefér! De növekszik a belekevert fekete aránya, s a becsapott ember már észre sem veszi, hogy mi történt: világosságnak adták el neki a sötétség dolgait.

Jött, jön most is az adventi ige, a szó, mely életre hívja és világossá teszi, hogy mi történik veled. S minden halló fülhöz el kell jusson, hogy karácsony az Isten szeretetének ünnepe, mert az emberi tudatban ez nagyon átcúszott az emberi szeretet ünnepévé. Itt-ott még a népi szokás betlehemezése visszaviszi az embereket régmúlt időkbe – jaj, de rég volt, jaj, de szép volt! –, de máris szól a csengő, jön a család, mit szólnak az ajándékokhoz, az ünnepi vacsorához stb., ez lesz a fő gond. S az istentiszteleten hallott ige után mi marad meg az egészből? Csak kérdezem: akkor ott, és utána is nem azon gondolkodol, hogy azzal a sok felesleges dologgal, amit ajándékba kaptál, mi legyen, hova tedd, kinek add tovább?

Kedves testvérem! Évek, évtizedek óta szól az ige, és mindig voltak és lesznek, akik „befogadták Őt...”, akiknek igazán ünnepük lett a karácsony, s akik hálás szívvel köszönték meg az élő Istennek, hogy ők sem emberi indulatból, hanem „Istentől születtek” újjá (13. vers), és már nem a sötétség foglyai, hanem a Világosság gyermekei. Bűnbánó szívvel vizsgálj meg, testvérem: MI a te karácsonyod lényege? Emberi, vagy isteni? Célod volt, hogy minden szempontból felkészült légy a vendégfogadásra, vagy az volt a célod, hogy felkészülten állhass ezen az ünnepen a téged megváltással megajándékozó Istened elé? Ő szeretne életedben az első helyen lenni, mert hidd el, ha így lesz, a többi sokkal áldottabb és szívet-lelket melegenítőbb lesz!

János evangélista látta az Ő dicsőségét. Jézus, a testté lett Ige, fiatal korától késő öregségéig a *mindent* jelentette számára. Átélt, hogy benne is megszületett Jézus, átélt, hogy az ő bűneit is felvitte a fára, s azt is, hogy Szentlelkével betöltötte, hogy élete egyetlen célját elérje, a karácsonyt, a kereszt helyettes áldozatát hirdesse.

János idegen hatalomnak nem hódolt be, pogány szokásokat nem vett fel, Pathmos szigetének lett foglya. Igen? Nem! Jézus Krisztusnak lett foglyává! Kívánom, testvérem, legyen ez így az idej karácsonyon veled is! Ámen. ■

NYILAS ZOLTÁN ESPERES IGEHIRDETÉSE

Akin átsüt a nap

Kedves testvérek! Ahogyan református emberként Isten Igéjét olvassuk, szembe találkozhattunk felolvasott textusunkkal, Pál apostol bizonyágtételével, és olvastuk azokat a szavakat is a Prédikátor könyvéből, amelyek arról szólnak, hogy az ember életében mennyi hiábavalóság van. Azt mondja a prédikátor: „minden hiábavalóság”. S amikor e szavakon gondolkodunk, elénkbe jön, hogy mi is az élet, hogyan formálódik, de leginkább az a kérdés, hogy mi az élet értelme? Hogyha minden hiábavalóság, akkor vajon érdemes-e élni? Maga Salamon király is – élete vége felé járva – azt mondja: lehet, hogy ez is hiábavalóság. Hiábavalóság a csontok megavulása, hogy már itt is fáj, ott is fáj; hiábavalóság, hogy nem halljuk úgy a szavakat, mint ahogyan 5-6 évvel ezelőtt hallottuk; vagy éppen hiábavalóság a fogak romlása, képiessen megfogalmazva: hogy a „malom őrlői” is tönkremennek, és egyre kevesebben vannak. Hát hogy is van ez? Akkor mi is az élet értelme? És hadd szűkítsük ezt a kört: nekünk, keresztyén embereknek mi is az életünk értelme, mi is a mi keresztyén küldetésünk?

Erre a kérdésre ad kitűnő választ a Szentírásból Pál apostol bizonyágtétele.

Mi a Biblia lapjait egymás után lapozzuk, és Pál apostol fogságba vettetésével, kihallgatásaival, védekezésével két perc alatt végzünk, de valójában ez az időszak legalább két esztendő. Bevádolják Pált, az apostol a császárra apellál: neki a császár elé kell állni. Mi tudjuk, hogy ezt a császárt egyébként Nérónak hívják. Eltelik egy év, eltelik még egy év – és nem történik semmi. Vajon mindaz, amire elhívta őt Urunk Jézus Krisztus, az hasznos? A börtönben haszonnal végezheti az ember a szolgálatát? Van-e tovább? És amikor két év után eljön Agrippa király, látjuk, hogy milyen hatalmas még mindig az emberi indulat, mert Pál apostol üldözői újabb cselvetéssel akarnak élni: merényletet terveznek Pál ellen. Két év után is ugyanaz az indulat van a szívük-

ben, ami nem csillapodott egy percig sem: meg akarják ölni Pált. El is határozzák, de a cselszövést egy fül kihallgatja, jelentik a századosnak, értesítik az ezredest, és így az apostol megmenekül.

Aztán eltelik a harmadik esztendő is, és Pál elindul utolsó nagy útjára Rómába.

Vajon hasznos-e a bizonyágtétel? Szűkítsük le az előző kérdésünket most csak a bizonyágtételre. Mert az apostol az Agrippa előtti meghallgatáson egy bizonyágtételt mond az ő keresztyén küldetése lényegéről.

A napokban lelkes konferencián voltunk Mátraházán, amelyen egy baptista lelkipásztor a következő történetet mondta el. (Egészen bizonyos, hogy ilyen a mi egyházunkban nem fordul elő!) A történet arról szól, hogy az istentisztelet végén a vendég igehirdetőt a gyülekezet tagjai köszöntik, mellette áll a házigazda lelkipásztor. Kifelé menet azt mondják a vendég prédikátornak, hogy az Úr áldjon meg! A legszebb üzenet az evangélium; Isten dicsőségére szóltál! De jön valaki, aki meg azt mondja: Hosszú volt. Jönnek tovább a hívek. Mondják: Különösen a korinthusi ige tetszett! Aztán jön a következő dicséret: Ennél jobb prédikációt még nem hallottunk! Az illető megint beáll a sorba, és azt mondja: Hamisan beszéltél! A végén azt mondja a vendég igehirdető a házigazdának: Te, figyelj, annyi jószívű atyafi van a gyülekezetekben, de jött valaki, aki mindig úgy oda-odaszúrt egyet. Azt mondja erre a házigazda: Arra ne hallgass! Ő csak azt mondja, amit a többiekől hallott.

Mi az, amit kihallanak az emberek egy bizonyágtételből? Mi az, amit kihallanak a felolvasott igéből, amit Jeremiás próféta könyvében olvastunk (ami majd a jövő vasárnapi kalauz szerint igen lesz), amely tele van bálványokkal, hamissággal, azzal, hogy elhagytátok az Istent, és ez unokáitokon is meg fog látszódni – mit kezdünk ezekkel a szavakkal? Azért is választottam ezt az igét, mert amikor itt azt mondja, hogy haszontalanságokat ker-

Lekció: Jeremiás 2,1-13

Textus: ApCsel 26,18-20

„Azért küldelek el, hogy nyisd meg a szemüket, hogy a sötétségből a világosságra, és a Sátán hatalmából az Istenhez térjenek, hogy az énbennem való hit által megkapják bűneik bocsánatát, és örökséget nyerjenek azok között, akik megszenteltettek. Ezért, Agrippa király, nem voltam engedetlen a mennyei látomás iránt, hanem először Damaszkuszban és Jeruzsálemben, majd Júdea lakóinak és a pogányoknak hirdettem, hogy térjenek meg, forduljanak az Istenhez, és éljenek a megtéréshez méltóan.”

gettetek és haszontalanságok szolgálatába álltatok, azt lehet úgy is fordítani, hogy bálványokat kergettetek és bálványok szolgálatába álltatok. Mennyire meghatározza a bálványimádás a mai világot és a hétköznapjainkat! Mit kezdünk vele? Van-e egyáltalán valami, amit mondhatunk, vagy szépen elhallgatjuk; kezet rázunk az istentisztelet végén, és nem történik semmi változás az életünkben?

Pál apostol bizonyágtétele három gondolatra hívja fel a figyelmünket.

Az első gondolat a keresztyén ember életének központi kérdése: El tud-e fordulni a bűntől? Sőt, azt mondja az apostol: Fordulj el a bűntől! Szó szerint ezt olvassuk. „Az a küldetésem, hogy a sötétségből a világosságra juttassam őket, hogy elforduljanak a bűntől.”

A második azt mondja, hogy forduljanak oda az Istenhez. Ezt is hallottuk. „Az a küldetésem, az volt a bizonyágtételem, hogy oda kell fordulni az élő Istenhez.”

A harmadik pedig így szól: Teremjetelek megtéréshez méltó gyümölcsöt! Úgy is lehetne fordítani vagy mondani, hogy megtéréshez méltó munkát cselekedjetelek! Ez valamifajta aktivitást jelent. Ez nem csupán virágzást, hanem nagyon konkrét dolgokat jelent.

Nos, kedves testvérek, az első, amire Isten hív bennünket ezen a napon: Elfordulni a bűntől. Elfordulni a hiábavalóságtól. Úgy gondolom, sokan félreértik a Prédikátor könyvét, ha csak azt hallják ki refrénszerűen, hogy minden hiábavalóság. Én úgy értem Salamonnak, a prédikátornak ezt a tanítását – és így válik bennem Isten igéjévé –, hogy elfordulni attól a hiúságtól és hiábavalóságtól,

amelyről azt gondoljuk, hogy megtartja az életünket; amelytől azt reméljük, hogy holnap és holnapután is biztos lesz az életünkben, ami megment bennünket. Sok bálványunk ilyen hiábavaló, ilyen lufi, ilyen tartalom nélküli valóság, amit bűnnek nevez a Szentírás. Vagy bálvány-nak nevezi a Szentírás, ami meghatározza a mindennapjainkat, amiről azt gondoljuk, hogy majd 50-60-70 év múlva is megment és megőriz bennünket. A prédikátor azt mondja, hogy ha ettől várod az életed boldogulását vagy boldogságát, akkor az hiábavaló élet lesz. Egyik nap még van, a másik nap már nincsen.

Azt írja egy helyütt Pál apostol az efézusiaknak írott levelében, hogy „... nem élhettek úgy, ahogyan a pogányok élnek hiábavaló gondolkodásuk szerint”. Mert „az ő elméjükre sötétség borult ... és megkeményedett a szívük”. Hogyan énekeltek? „Örvendjétek, mert Isten úgy szeret, / Nem kell a sötétségben, bűnben élnetek”. Ez az ige pontosan erről beszél: Nem kell a sötétségben, a bűnben élnetek. Nem véletlen, ahogyan ezt Pál apostol megfogalmazza: „az ő elméjükre sötétség borult”. Ilyen konkrétan szól hozzánk Isten igéje.

Sőt, arra is bátorít bennünket, hogy forduljunk el a Sátán hatalmától!

Egy nagy társadalmi vita kapcsán jutott eszembe, hogy nagyon sok ember nem akar megtérni. Nagy empátiával hallgatom, és közben mély meggyőződéssel szeretném hallgatni azt a

hírt, hogy egy szenvedő ember bírósághoz fordult azért, hogy megrövidítsék az életét, mert – azt mondja – méltó módon szeretne kilépni ebből a világból. Evvel kapcsolatban jutott eszembe egy erős cezúrával, hogy hány ember van, aki nem akar megtérni. Mennyi ember mondja, hogy tudom, a kárhozatba fogok jutni – de nem érdekel. És oda fog jutni. Azt mondják: Nem akarom elhagyni, nem akarom elengedni, nem akarok megfordulni! Vállalom! Nagyon büszkék ezek az emberek, csak nem tudják, mit vállalnak. Lemondanak arról, amit Isten készít számunkra, lemondanak az örömről, lemondanak az Ő jelenlétéről,

lemondanak a bűnbocsánatról, lemondanak arról, hogy lehet rendezetten élni az életet, s erre azt mondja az ember: Nem akarom! Ez a Sátán hatalma!

Pál apostol ebben a bizonyágtelevélben arról beszél, hogy a keresztyén ember elfordul a sötétségtől, elfordul a bálványoktól, elfordul a hiábavalóságtól, elfordul a Sátán hatalmától, és nagyon konkrétan odafordul az élő Istenhez. A bűntől való elfordulás nem egy életmódváltást jelent, hanem új életet. A gyülekezetben kérdezzük,

” hogy miért fogytam le. Azért, mert kevesebb cukrot eszem. De én most is nagyon szeretem a csokit, és bármikor megennék akár két táblával is. A mogoróst szeretem a legjobban. Ez életvitel kérdése. Az, hogy kevesebbet eszek, életvitel-váltás. De Isten nem azt akarja, hogy kevesebbet egyél a bűnből. Nem azt akarja, hogy legyen kevesebb abból, ami megrontja az életedet. Nem azt akarja, hogy ha eddig 80-20 volt az arány a bűn javára, ez megforduljon. Van egy pólóm, munkáspólónak használom, amire az van írva: „80 % angyal, 20 % ördög”. Az Isten nem azt akarja, hogy 80 % ördögből 80 % angyal legyél, hanem egészen

újat akar. Fordulj el a bűntől! Mondj rá nemet! Nagyon határozottan, nagyon konkrétan mondj rá nemet, és fordulj oda az élő Istenhez!

Megint csak hadd hozzam ide a Prédikátor könyve utolsó részét, amit ma biztosan többen olvastatok egyéni csendességekben. Azt mondja itt bölcsen a prédikátor, hogy minden hiábavalóság, hogyha ettől várom az életem megoldását. Azt mondja, hogy „a végső tanulság ez: Féld Isten, és tartsd meg parancsolatait!”. Tehát nem elég elfordulni valamitől, amit hiábavalónak gondolunk, hanem oda kell fordulni az élő Istenhez. A végső tanulság ez: Fordulj oda! Isten egész egyszerűen belevezet egy utcába, aminek a végén Ő van ott. Sőt, mi keresztyének így kell hogy mondjuk: Isten abba az utcába vezet be bennünket, ahol a kereszts van, ahol Jézus Krisztus keresztsje áll. Jézus Krisztushoz fordulj oda! Féld őt! Pál is ezt mondja: „És miközben a zsidók jelt kívánnak, a görögök bölcsességet keresnek, mi a megfeszített Jézust hirdetjük, aki a zsidóknak megütközés (azaz hogy lehet Isten emberré?), a pogányoknak pedig bolondság (hogy halhat meg az Isten?), de nekünk Isten ereje és Isten bölcsessége.” Fordulj oda Jézus Krisztushoz! Azt mondja az apostol, hogy velem ez

*A bűntől való
elfordulás nem egy
életmódváltást jelent,
hanem új életet.*

történt. Odafordultam Jézus Krisztushoz. Ő választott ki engem, hogy apostolává legyek. Eszközül választott az élő Isten.

Kedves testvéreim, hadd kérdezzem meg tőletek: Ti elmondátok-e már a gyerekeiteknek a megtérésetek történetét? Hogy Isten hogyan szabadított meg titeket? Hogyan váltott meg titeket? Hogy Isten mit vitt végbe a ti szívetekben, az életekben? Hogyan hozott ki a sötétségből a világosságra? Vagy azt hajtogatjuk: Isten jó, Isten szeret. De hogy hogyan mentett meg arról csendesen hallgatunk. Hiszem azt, hogyha koncentrált a mi életünk, és odafordul az élő Isten felé, akkor ez jelenti az üdvösséget, ez jelenti az örök életet.

És az utolsó gondolat: Ha odafordultunk Istenhez, ha Jézus Krisztus az életünk megváltója, akkor bizony a megtéréshez méltó gyümölcsöt kell cselekednünk, vagyis a megtéréshez méltó cselekedeteket kell tennünk.

Megint csak idézek, az előbb elhangzott versből: „Milyen ember a keresztyén?” A felelet pedig az volt: „Akin átsüt a nap.” Ez a megtéréshez méltó élet. Akin keresztül átsüt Jézus Krisztus. Akin keresztül látható Jézus Krisztus.

Az első századi keresztyének élete sokszor a föld alá, katakombákba kényszerített élet volt. Nem lehetett nyilvánosan megvallani azt, hogy Jézus Krisztust követik. De mégis sokan voltak, akik mártírrá váltak, azaz az életüket is odaadták Jézus Krisztusért. Az egyik lelkész kollégánk az elmúlt héten elmondta, hogy olvasott egy tanulmányt arról, hogy kik voltak az első századok legnagyobb mártírjai. Nem név szerint, hanem hogy a nagy mártírok prédikátorok voltak-e, vagy sem. Kiderült, hogy az első századok legnagyobb mártírjai a diakónusok voltak. A kik az életükben is megvalósították azt, amit Jézus Krisztus rájuk bízott. A kik azt tették, amit Isten elvárt tőlük. A kiknek a cselekedetei igazolták a hitüket. A diakónusok voltak az első századok legnagyobb mártírjai, akik életén átütött, keresztül sugárzott Jézus Krisztus.

Sokan vannak itt most vendégek, megtöltik a templomot, és ha egy picit beleszippantanak a pomázi templom

levegőjébe, biztosan érzik, hogy van itt a padoknak valami dohossága. De vajon éreznek-e valamit abból, ami a mi közösségünket, a mi gyülekezetünket jellemzi? És ezt most már magunknak mondom, értsétek jól, akik itt vagyunk vasárnapról vasárnapra: Hogyha bejön hozzánk valaki egy istentiszteletre, lát-e valamit a mi gyülekezetünkön abból, hogy milyen jó Jézus Krisztust követni? És hadd tágítsam a kört: Ahonnan érkeztl, abból a gyülekezetből, ahol lehet, hogy presbiter, előljáró, vagy szolgáló vagy, ha oda betévedne Pomázról valaki, mit venne észre rajtatok? Vonzó-e Jézus Krisztus követe-se? Példa-e Jézus Krisztus követe-se? Vagy egy óra, egy óra tíz perc, körülbelül ennyi lesz az istentisztelet – és utána vége? Mindenki hazamegy, szépen elcsendesedik, és folytatódik az élet tovább?

A következő héten, Csobánkán egy evangelizációra készülünk. Csobánkán

ezt a kérdést tettem fel: Tudjuk-e hívogatni úgy a csobánkaiakat, Csobánka népét, azt a háromezer embert, aki ott lakik, hogy aki ránk néz, a mi kis gyülekezetünkre, azt mondja: Jó ide tartozni. Átsült-e rajtunk Jézus Krisztus?

Azaz mi a keresztyén élet? A keresztyén élet: elfordulni a bűntől, odafordulni Istenhez, és hozzá illő gyümölcsöt tenni, cselekedni. Valaki így fogalmazott: Isten üdvözítő uralmának életbe lépése az a csoda, amikor az ember Jézust olyan kincsnek találja, ami mindennél többet ér; és hajlandó érte minden mástól megválni; és ez nem könnyörtelenséget jelent, hanem örömet, evangéliumot. Ez az Isten országa, ez Isten uralkodása az én szívemben. Ámen.

(Az igehirdetés elhangzott 2023. november 19-én a pomázi református templomban) ■

PÁLYI PÉTER LELKIPÁSZTOR

Igazi élet, vagy halott élet

Ajánlott olvasmány: Máté 20,1-16

Ez a történet (a szőlőmunkások) Jézusnak egy olyan példázata, amely Istenről szól. Arról, hogy milyen a mi Istenünk. Milyen az az Isten, aki teremtett bennünket, aki megajándékozott minket az élettel.

Nagyon helyesen azt szokták kiemelni és kihangsúlyozni ezzel a példázattal kapcsolatban, hogy Isten mindenkit személyesen hív az Ő szolgálatába. Van, akit fiatalon, van, akit középkorúan, van, akit idősen szólít meg, és lehet Rá hallgatni és menni az Ő szolgálatába. S aki elmegy, az mind ugyanazt kapja a szolgálat végén: a Mennyek országát.

A hívás mindenkinek szól, folyamatosan szól, de nagyon fontos és elengedhetetlen feltétel, hogy a hívásnak engedelmeskedni kell. Aki azt mondja: Én nem megyek, mert kevés idő van hátra, és alig kapok majd valamit, az bizony lemarad, és a semmi lesz a jutalma az élet végén. Fontos tehát, hogy én is akarjam és menjek. Menjek oda, ahol Istent lehet szolgálni, megtalálni.

De vegyük észre ennek a példázatnak a másik üzenetét is a mi Urunkról. Mégpedig azt, hogy milyen nagy az Isten szeretete és kegyelme. Miért hívja el azokat is, akik már a fél napot, vagy szinte az egészet elvesztegették? Miért?!

Mert szeret! Mert az Úr mindenkin segíteni akar, az Úr mindenkin könnyörül, mert szeretne mindenkit megajándékozni az élettel, az igazi élettel. Mert nem vegetációra, állati létre teremtett bennünket, hanem az igazi Életre. S meg is teszi ezt mindenkivel, aki enged a hívásának, és elmegy a szolgálatába. A vincellér (munkások vezetője) Jézus, az élő Ige, eligazít mindenkit, hogy mit cselekedjen.

A nagy kérdés ezzel kapcsolatban az, hogy hogyan teszi ezt Isten lehetővé, ez a nagy változást, az Őt kereső emberek életében.

Minden emberi szív mélyén van egy kamra, ha tetszik sírkamra, amelyben ott rejtőzik Krisztus, és várja azt, hogy feltámadhasson, élővé válhasson, azaz

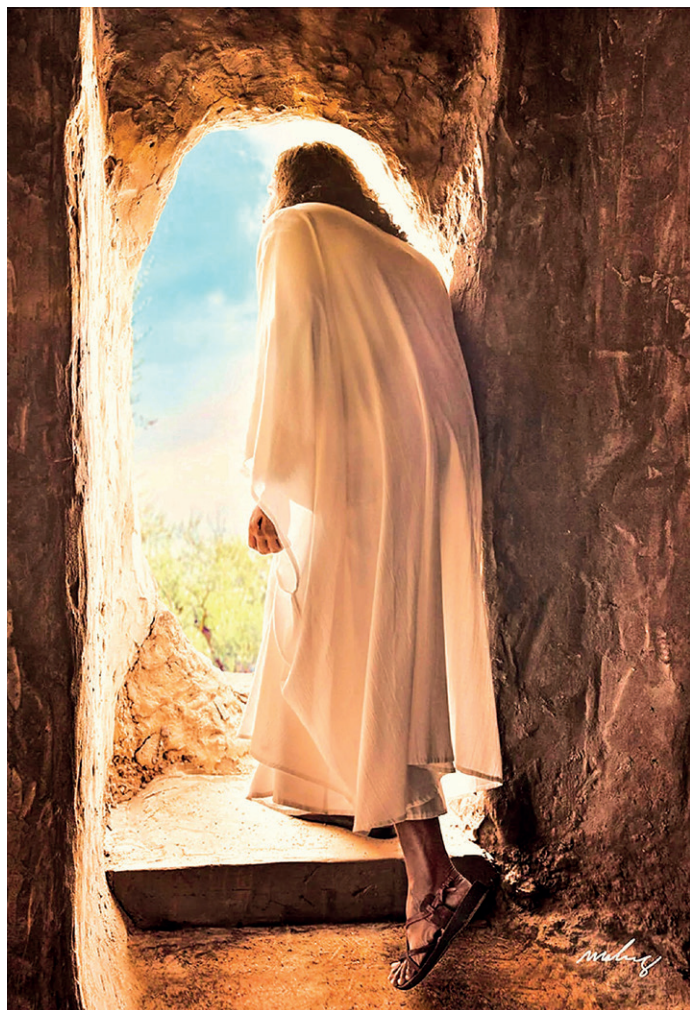
hogy elkezdhesse munkálkodni az ember életében, eligazítson, vezethessen, s ezáltal boldogságot adjon már itt a Földön is. De a kijáratot lezárja egy hatalmas kő, amit mi elmozdítani nem tudunk, sőt sok olyan ember is van, aki őrzi, őrizeti ezt a követ, hogy el ne mozduljon. Aki viszont elkezd keresni azt az Urat, aki felfogadhatja őt, aki szeretné ezt a követ elmozdítani, annak Isten ezt a nehéz követ elmozdítja, hogy feltámadhasson életében Krisztus.

Érdemeinkkel ezt a követ mi elmozdítani nem tudjuk. De ha a Kegyelem Istene elgörgeti az útból, akkor feltámad Krisztus a szívünkben, és élővé és hatóvá teszi bennünk az Igét. Mert Jézus maga az Isten Élő Igéje. Szokták mondani: Megtérésemkor ezt és ezt az igét kaptam Istentől. Igen, mert a feltámadott Krisztus azonnal munkálkodni kezd a szívben.

Ha ez megtörténik, az Isten nagy-nagy kegyelme és szeretete irántunk. S mikor jön az Úr, és elgörgeti azt a követ, minden megváltozik, átvértékelődik. Csodálkozva veszi észre az ember, hogy ami eddig oly fontosnak tűnt, semmit nem ér, vagy alig-alig valamit. S ami addig mellékesnek látszott, a legfontosabb lett: Isten szeretete, s a hálaadás mindezért, s az Isten akaratának ismerete, Isten szolgálata.

Adja az Úr, hogy minél több elgörgetett „kövű” ember éljen ezen a világon, a feltámadott Krisztussal, Isten dicsőségére, hálás élő szívvel!

Bizony élet és halál kérdése ez a fordulat minden ember életében. Mert akinek szívében Krisztus halott, az maga is halott, bár látszólag él, de nincs reménysége, mert képtelen tovább látni a sírnál. De akinek élő és ható Krisztusa van, annak csodálatos reménysége van: a Mennyek Országá, örök élet. S akkor nem fél a haláltól, mert már itt a Földön megtapasztalta ennek az új életnek örömét, békeességét, boldogságát, az Istennel együttlét üdvösségét. ■

Krisztusvárás

Az első advent idején a Messiásvárás alapérzése volt az embereknek. Arról lehettek késhegyig menő viták, hogy milyen lesz a Messiás, kihez fog hasonlítani az alakja, tekintete, szava fegyvere, de az minden vitán felüli meggyőződés volt, hogy jön, és jövedele meg fogja változtatni a világ képét. A napkeleti bölcsek éppen úgy hittek ebben, mint Heródes vagy Keresztelő János, s éppen ezért mindenik a maga módján készült is a fogadására.

A nagy különbség éppen ebben a készülődésben van, mert másképpen várta Heródes, másképpen a bölcsek, és másképpen Keresztelő János.

HERÓDES VÁRÁSA

Heródes félelemmel és rosszul lepezett nyugtalansággal várta. Mi lesz, ha vezére támad a meghódított népnek, s ő elveszti a trónját? Heródes szerette az életet, a kényelmet, a nagyravágyást, a parancsolást. Zsarnoki vágyait csak egy láthatatlan ellenség veszélyeztette: a Messiás. Valaki, akit még nem látott senki, de mindenki tudta, hogy jön, s ha jön, nem állhat ellene senki és semmi.

Heródes megborzongott. Aztán elmosolyodott. Rajta nem lehet kifogni: majd ő idejében végez azzal a titokzatos Messiással. „És egybegyűjtve minden főpapot és a nép írástudóit, tudakozódik vala tőlük, hol kell a Krisztusnak megszületnie? Azok pedig mondának neki: A júdeai Betlehemben... Ekkor Heródes titkon hívattván a bölcseket, szorgalmasan megtudakolá tőlük a csillag megjelenésének idejét. És monda nékik: Elmenvén szorgalmasan kérdezősködjetek a gyermek felől, mihelyt pedig megtaláljátok, adjátok tudtomra, hogy én is elmenjek, és tisztességet tegyek néki”...

Heródes, a fejedelem várja a Messiást. Látszólag azért, hogy tiszteletet tegyen

neki, a valóságban azért, hogy megölje addig, amíg még gyermek, amíg még gyenge és tehetetlen.

Valaki mondhatná: Heródes meghalt, gonosz terve nem sikerült, kár olyan sokat beszélni róla. Nem így van! Heródes meghalt, de a heródesi lélek nem halt meg. Kétezer esztendő óta mindig lesi a Messiást, a megváltó-gondolatot, hogy csírájában megölje.

Heródes kései unokái az örök gáncsvetők, akik látszólag odaállnak az igazság mellé, de nem azért, hogy diadalra vigyék, hanem azért, hogy a kellő pillanatban megbuktassák azt. Azok, akik mosolyognak és bólogatnak, amikor reformokról, nagy tervekről, örök gondolatok megvalósításáról esik szó, lelkük mélyén pedig megfogadják, hogy ezeket a terveket sohasem engedik megvalósulni, hiszen azok áldozatot, lemondást, pogány hatalmuk és önző életük megnyirbálását jelentené.

Elmegyünk egy koldus mellett. A szívünkben megszületni akaró Krisztus azt mondja, hogy adjunk neki néhány fillért. A heródesi lélek csírájában megöli a gondolatot: most nem érek rá, sietek...

Egy zsoldár vagy igetöredék nagyon megüti a szívünket. A mibennünk is már-már megszülető Messiás azt mondja: ezentúl minden vasárnap elmegy a hívek közösségébe, hálát adni és új erőért könyörögni; a heródesi lélek gúnyosan int: még ráérsz, még fiatal vagy, nem kell mindjárt úgy meghatódni...

Számot vetsz a vagyonoddal. A megszülető Krisztus azt súgja: a rongyos rokon, a szomszéd lelenc-gyermek, a tanyán iskola nélkül felnövő gyermek vagyonát is a te kezébe helyezte az Isten. Tőle kaptál mindent, jó volna az Ő dicsőségére felhasználni belőle legalább valamit. A heródesi lélek megfogja a kezedet, mielőtt kinyújtánád: ne légy könnyelmű! Hátha jövőre rossz termés lesz, te se légy atyafiszseretőbb, áldozatkészebb, mint más!

Az a sok felröppenő és visszahulló gondolat, amivel a magyar élet keskeny útja ki van kövezeve, nem azt mutatja-e, hogy erős, nagyon erős ezen a földön a Messiásra törő Heródesek keze. S ennek a Krisztust halálra kereső kéznek hány-szor mi vagyunk az eszközei! Mi, akik

karácsonyt várunk, de egy kicsit úgy, mint Heródes: gyilkos szívvel. Csak ezt magunknak sem akarjuk bevallani.

A BÖLCSEK VÁRÁSA

A bölcsek is várták az Urat. Tudták, hogy jönni fog, s ezért lesték az eget, mikor tűnik fel a fényes hajnali csillag. Bölcsek voltak, ők vették észre legelőször. Fel is kerekedtek nyomban: nekik, a bölcseknek kell az elsőnek lenni, akik hódolatukat kifejezik. „És íme a csillag, amelyet napkeleten láttak, előttük megy vala mindaddig, amíg odaérvén, megáll a hely fölött, ahol a gyermek vala. És amikor meglátták a csillagot, igen nagy örömmel örvendezének. És bemenvén a házba, ott látták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulván, tisztességet tőnek néki; és kincseiket kitárván, ajándékokat adának néki: aranyat, tömjént és mirhát. És mivel álomban megintettek, hogy Heródeshez vissza ne menjenek, más úton térnek vissza hazájokba”...

Köszöntötték a Messiást, letették bölcsője elé az ajándékokat, s mint akik dolgukat bölcsen végezték, elindultak haza. Bölcsek: nem szolgáltatják ki a Messiást Heródesnek, de Józsefet és Máriát nem ők figyelmeztetik a veszélyre, ami rájuk vár. A Messiásnak kijáró tisztességet megadták jó szívvel, örömmel, aztán félrevonulnak, s az ütegyengetést, a tanítványsorsot és apostolkodást átengedik másnak...

Vajon nem ebből a bölcsességből van nagyon sok a mi keresztyéniségünkben és adventi várakozásunkban is? Ebből a bölcs csillagnézésből, amelyik azonnal észreveszi a Messiást jelző csillagot, s amelyik azonnal el is indul, hogy első legyen a tisztességtévők között. Azután csend van, és sohasem olvassuk a nevüket az *áldozatvállalók* között.

Tudjuk, hogy a Megváltó megszületett. A karácsonyi ünnep hangulatában eljövünk messziről: az üzlet, a tudomány, a politika – sokszor Betlehemről Napkeletnél is távolabb levő – birodalmából, hogy tisztességet tegyünk. Meghallgatjuk az ünnepi prédikációt, elénekelünk néhány karácsonyi éneket, az úrvacsorát már lehetőleg elkerüljük, s utána, mint akik dolgunkat jól végeztük, keresztyéni kötelességünk-

nek bölcsen eleget tettünk, hazamegyünk „Napkeletre”, vissza az üzlethez, a „koreszméhez”, a párthoz, s úgy levetkőzzük a karácsonyi hangulatot, mint az ünneplő ruhát.

Bölcsek vagyunk, eleget teszünk annak, amit egy keresztyénnek márkázott és álcázott világ megkövetel tőlünk; de egyébként maradunk, akik voltunk azelőtt. Tisztelgünk Krisztus előtt, ahelyett, hogy felvennénk az Ő keresztyét, és követnénk Őt. Elsők vagyunk a hódolók között, s elsők azok között is, akik félreállnak, hazamennek, mikor a nagy kiállásokra, nagy megpróbáltatásokra és nagy áldozatvállalásokra kerül a sor.

KERESZTELŐ JÁNOS VÁRÁSA

Keresztelő János is várta az Urat. De milyen másképpen, mint Heródes vagy a bölcsek! Ruhája durva, testi szükségleteit a minimumra szorítja, a divat, a luxus, a kényelem helyett a prófétasorsot vállalja. Szeme izzik, mint a keményfaparázs, szava, mint a mennydörgés. Ítéletet és bűnbánatot hirdet. Ítéletet, amely alól nincs menekvés; vihart, amely tövestől csavarja ki az emberiség bűneitől megkorhadtt fáját. Megdermedt lelkű hallgatói csattogó fejszék hangját hallják, s a láthatáron a kárhózat rájuk ásító torkát. Megriadtan jön hozzá Jeruzsálem, Júdea és a Jordánnak egész környéke. Mikor pedig látta, hogy a farizeusok és szadduceusok közül sokan mennek

őhozzá, hogy megkeresztelkedjenek, azt mondta nekik: „*Mérges kígyóknak fajzata! Kicsoda intett meg titeket, hogy az Istennek elkövetkező haragjától meneküljete? Teremjete hát megtéréshez illő gyümölcsöket!*”...

Azokat, akik divatból vagy megrettenésből keresztelkednek meg, elúzi, mérges kígyók fajzatainak nevezi; akik lelkük mélyéig megrendülnek, azokat megkereszteli, s ezeknek Isten országa elközelítését hirdeti. Egy országét és egy Messiásét, akinek ő csak ösvénykésztítője, méltatlan előhírnöke.

Van-e közünk Keresztelő János Krisztusvárásához is? Ahhoz a zord, rideg, de veséig és velőig ható bűnbánathoz, amelyet ő hirdetett és példázott meg az egész világ előtt? Mert ilyen bűnbánat nélkül hiábavaló minden advent: sohasem torkollik a karácsonyba.

Karácsonya csak annak lesz, aki úgy várja, mint Keresztelő János. Azzal a mély meggyőződéssel, hogy méltatlan vagyok ugyan hozzá, de építem előtte az utat. Először az én szívemben, azután a máséban. Építem, mert ez az egyedüli, amit tehetek. *Építem és várom. Várom, mert én vagyok a halálraítélt. Várom, mert nekem van szükségem Megváltóra. Várom, mert Ő a Szabadító!*

(Pap Béla református lelképásztor (1907–1957): Ige és ember című prédikációs könyvéből – Karcaq, 1944) ■

„Tegyetek tanítvánnnyá minden népet!”

A LEPRAMISSZIÓ BEMUTATÁSA

Riskóné Fazekas Márta református lelkipásztor előadása

A Teológiai esték sorozat keretében október 11-én Riskóné Fazekas Márta református lelkipásztor tartott előadást a Leporamisszió – Magyarország történetéről, szolgálatáról. Az igazgató asszony bemutatta az 1974-ben alapított magyar missziót, mely 2002 óta – Kelet-Európából egyetlenként – a Nemzetközi Leporamisszió tagszervezete.

A külmmisszióra úgy tekintenek, mint ajándékba kapott feladatra, amelyet Jézustól kaptak. A szervezet emblémáján a lehajló Jézus látható, amint felemel valakit, ezért szolgálatukra is úgy tekintenek, mint a felemelő szeretet tevékenységére: meghallani a kiáltást, meglátni a mérhetetlen szükségletet, és arra segítőleg válaszolni. Nem fordítják el a fejüket, hanem teszik azt, amit lehet.

Nagyon nagy baj van a világgal – kezdte előadását az igazgató asszony. Tényleg megrendítő, milyen sok pusztulást és szörnyűséget látunk akár a természeti, akár az emberi világban. Megrendítő, milyen beteg a mi világunk. Megrendítő arra gondolni, hogy számtalan olyan ország van, mint például Banglades, ahol a lakosság több mint 30 százaléka írástudatlan. Számtalan olyan ország van, ahol az emberek napi egy dollárból, vagy ennél kevesebb összegből élnek. Elképesztő, mekkora a gyermek- és csecsemőhalandóság sok afrikai és ázsiai országban. Sok helyen nincsen tiszta ivóvíz, és az embereknek kilátásuk

Felemelő szeretet

sincsen arra, hogy naponta legalább egyszer valamit egyenek. Ha belegondolunk ezekbe, megrendül a szívünk, és tehetetlennek érezzük magunkat.

Ilyen megrendítő dolog a leprabetegség is. Minden második percben diagnosztizálnak valahol egy leprabetegyet. Kongóban, Indiában, Indonéziában vagy a többi érintett országban egyre több embertársunkról derül ki a be-

Wellesley C. Bailey
és feleségeDobos Károly
református
lelképítész

tegség, és esélyük sincs arra, hogy ha betegek lesznek, orvosi kezelést kapjanak. Egyszerűen nem foglalkoznak a betegekkel. Nem felfedik a bajt, hanem elrejtik. Átoknak tartják.

Pál apostol Rómabeliekhez írt levelének 8,19 verse ma is nagyon aktuális – folytatta előadónk. „A teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak a megjelenését”. Rettenetes állapotban van a teremtett világ – az ember bűne miatt. Mindez visszavezethető az ősbűnre. Az Isten jónak teremtette az embert, a maga képére és hasonlatosságára, és a teremtéstörténetben azt olvassuk, hogy „És látta Isten, hogy minden, amit alkotott, igen jó”. Ő jót teremtett, jót adott át az embernek, csak az ember kezén minden elromlott. És ez a teremtett világ várja, hogy az Isten fiai megjelenjenek.

A Lepramisszió ebben a közegben tevékenykedik. Megkérdeshetnénk: Miért kell nekünk ezzel foglalkozni? Hiszen Magyarországon nincsenek leprabetegek, sőt Európában sincsenek. Miért tartozik ez ránk? Azért, mert Isten egy vérből teremtett bennünket. Ő nem osztotta fel az emberiséget fehérekre, feketékre, sárgákra, ilyen meg olyan társadalmakra, ezek az ember bűne nyomán alakultak ki, rétegződtek és szakadtak el egymástól.

A külmiszióknak az a célja, hogy valamilyen módon meghallja ezt a kiáltást, hogy a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak a megjelenését. Hogy meglásuk, emberek milliárdjai szenvednek. Ezért Isten előtt nem mondhatjuk, hogy ez az ő dolguk.

ŐK NEM TEHETNEK RÓLA

Pár évvel ezelőtt lett a misszió motója: *Ők nem tehetnek róla*. Nem lehet számonkérni rajtuk, hogy odaszülettek, ott élnek, olyanok a körülményeik. Mi viszont tehetünk értük. A külmiszióban az a legszebb, hogy tehetünk értük. Nekünk sem kiváltságunk vagy érdemünk, hogy ideszülettünk, hanem ajándékunk. Nekik pedig nem bűnük, hogy odaszülettek.

Az, hogy tehetünk értük, egy olyan feladat, amit Jézustól kaptunk. Leprabeteg bárki lehet. Idén 150 éve sikerült

először *Armauer Hansen* norvég tudós-
nak azonosítani a lepra kórokozóját.
Évezredekken keresztül nem tudták, mi
okozza ezt a szörnyű betegséget, míg
1873-ban Isten megadta ezt a tudást
Armauer Hansennek. Küszöbön van
egy másik 150 éves évforduló is, mert
jövőre lesz 150 éves a Nemzetközi Lep-
ramisszió, a világ legnagyobb lepraszer-
vezete; a Lepramisszió – Magyarország
pedig jövőre lesz 50 éves. Mindez Jézus
nevében, hiszen a lepramisszió egy ke-
resztyén szervezet. Magyarországon is
– felekezeti közösségekben –
minden keresztyén egyháznak a magáénak
érzi a lepramisszió ügyét.

A lepra baktérium csodálatos felfe-
dezésén fellelkesülve egy ír házaspár,
Wellesley és *Alice Bailey* indíttatást ka-
pott Istentől arra, hogy ha már megvan
a kórokozó, akkor valamilyen módon
segítsenek a leprabetegeken, hiszen
addig csak sorsukra hagyták őket. Mi-
vel nem ismerték a betegséget, gyógyí-
tani meg nem lehetett, világszerte min-
denütt elkülönítették a betegeket. Ez a
nemes lelkű ír házaspár öt aranyfont
induló tőkével hozta létre ezt a tevé-
kenységet, és elkezdtek imádkozni

” a leprabetegekért, azért, hogy Isten
könyörüljön rajtuk, és
hogy minél többet tud-
janak értük tenni. Így
jött létre Indiában az
első lepramissziós men-
hely. Wellesley C. Bailey
azt vallotta, és azóta is
ezt vallják a misszió-
ban szolgálók, hogy a

*A lepramisszió
imádságban született,
imádságban ringott a
bölcsoje, és az imádság
a megtartó ereje.*

” lepramisszió „imádságban született,
imádságban ringott a bölcsoje, és az
imádság a megtartó ereje”.

A Nemzetközi Lepramisszió mélyen
elkötelezett keresztyén misszió, mely-
nek a Lepramisszió – Magyarország is
tagja. 1974-ben Isten csodálatos indít-
tatást adott egy akkor 72 éves nyugdíjas
lelképítésznek, *Dobos Károlynak*, hogy
Magyarországról is tegyünk valamit a
leprabetegekért. Egy külföldi misszio-
nárius barátjától hallotta, mekkora a
szükség. Az akkori idők kemény idők
voltak, de úgy gondolta, hogy imád-
kozni szabad, azt senki sem tilthatja
meg; és lehet kötni pamutból fáslikat a
leprabetegek sebeire. Így indult el Ma-

gyarországon a Lepramisszió szolgálta. Csodálatos példa ez arra, hogy Isten elhívott szolgálója előtt nincs olyan, hogy most nem megfelelő az idő. Elkézdte, és Isten kezdetől fogva megáldotta, rátette szolgálatára a pecsétet. Az igazgató asszony két évvel később, 1976-ban teológusként szegődött mellé, és fertőz-te meg életre szólóan a „lepra”.

2004-ig, Dobos Károly haláláig az imádság és a kézzel kötött fáslik voltak a misszió tevékenységei, utána pedig a szerteágazó fejlesztés került előtérbe, hogy a Lepramisszió – Magyarország szervezeti keretek között, bejegyzett legitím szervezatként felzárkózzon a nemzetközi misszió soraiba, és elérje a tagságot.

A Nemzetközi Lepramisszió által segélyezett országok elsősorban az afrikai és az ázsiai kontinensen vannak, a segítő országok pedig, akik az adományokat gyűjtik: Európa, Észak-Amerika, Ausztrália és Új-Zéland. Ma már Magyarországról is komoly gyógyító projekteket végeznek, amelyekhez adományokat gyűjtenek. Minden tevékenység arra koncentrálódik, hogy minél több adományt sikerüljön összegyűjteni, és ezáltal minél több segítséget sikerüljön nyújtani a Nemzetközi Lepramisszió keretein belül. Igen nagy ereje a Nemzetközi Lepramisszióknak, hogy saját kollégáival végzi a gyógyítást és minden munkát.

LEPRA ÉS TÉVHITEK

A lepra baktériuma egy nagyon alatos kórokozó. Nem véletlen, hogy

évezredekig rejtőzködött. Igen hosszú a lappangási ideje. Van úgy, hogy húsz évig ott van a szervezetben, és csak ezután produkálja az első tünetet. Csak emberi szervezetben alakul ki, és az orvosi kutatások alapján egyértelmű, hogy környezeti hatások eredménye. Az alultáplált, tiszta ivóvíz hiányában szenvedő, gyengébb szervezetű embertársaink kapják el ezt a kórokozót. Az emberiség 95 százaléka viszont immunis ellene. Tehát kell hozzá egy hajlam, és kellene azok a körülmények, amik ott vannak, hogy valaki megfertőződjön.

A hosszú lappangás után az első tünet a bőrfelületen megjelenő világosabb foltok. A Bibliában is olvassuk – gondoljunk Mirjám történetére –, hogy a lepra foltjai megjelentek a bőrön, ami a belső fertőzés külső tünete. Az első reakció évezredek óta az, hogy eltakarják. Ma is ezt teszik, mert a legtöbbjük-höz nem jutott el annak jó híre, hogy a lepra ma már gyógyítható. Csak az elhanyagolt, éveken át tartó fertőzöttség tud olyan tüneteket produkálni, mint az elgörbült ujjak, a kéz és lábfej megkeményedése, ami miatt a beteg egyszerűen magatehetetlenné válik. Nem tud fogni, nem tud erőt kifejteni, nem tud dolgozni... A környezete mint valami hasznavehetetlenre tekint rá, aki látványnak visszataszító, és útban van. Egészen megrendítő, hogy egy cseppfertőzéssel terjedő kórokozó ilyen tüneteket képes produkálni. Megtámadja az idegvégződéseket, azok lebénulnak, görcsös állapotba kerülnek, és elnyomorodást okoznak.

A világ tele van a leprával kapcsolatos tévhitekkel. Tévhit, hogy ha mi odamen-nénk, elkapnánk a betegséget. Tévhit, hogy örökletes, mert nem örökölhető. Az is tévhit, hogy a leprabetegeknek lehullanak az ujjai. Nem a leprabetege-ség miatt hullanak le, hanem azért, mert a finom idegvégződés elhalása miatt nem éreznek fájdalmat. Megégetik, elvágják, levágják a saját ujjukat, de semmilyen fájdalmat nem éreznek. Ha a beteg belelép egy rozsdás szögbe, üveg-be, vagy valahogy lekasabolja az érzet-etlen lábujját, az nem a lepra, hanem a lepra miatti fájdalomérzet-vesztés-g következménye.

Mivel visszataszítóvá válik a külsejük, senkinek nem kellene. Elzavarják őket, kirekesztik, holott egyikre sem volna szabad hogy sor kerüljön. A sok évezre-des tudatlanság nagyon sok szenvedést okozott és okoz ma is ezeknek az embe-reknek. Pedig ma már antibiotikummal egész könnyen gyógyítható. 1982 óta három komponensű, kombinált gyógy-szeres kezelést adnak a beteg szerveze-tének megfelelően, körülbelül fél évig, súlyosabb esetekben egy évig. De már az első adag bevétele után 24 órán belül leáll a fertőzés a szervezetben. Az elvesztett ujjak persze nem nőnek visz-sza, a beesett orr nem nő vissza. Tehát a cél az, hogy minél korábbi stádiumban megkapják a szükséges gyógyszeres kezelést, hogy a megőrzés és a szé-gyembélyeg ne tegye tönkre az életüket, illetve utódaik életét.

A misszió feladata és vállalása a gyógyítás mellett a leprabetegeknek

ILYEN VOLT...

ILYEN LETT...

és következményeinek a felszámolása. Az okok (tisztátalan körülmények, szegénység, alultápláltság, tiszta ivóvíz hiánya stb.) miatt egyszerre több betegségfajta is kialakulhat; a lepra is együtt járhat több más trópusi betegséggel. A következmények pedig: mozgássérültté válás, elnyomorodás, ellehetetlenülés, kivetettség, megbélyegzés, koldulás, és még lehetne sorolni.

Ez egy feje tetejére állt világ. Ha nálunk valakiről kiderül, hogy beteg, még ezer éve nem látott ismerősök is felbukkannak együttérző szeretettel és segítséggel. Ha ott valakiről kiderül, hogy leprabeteg, attól még az a kevés ember is elmenekül, aki addig mellette volt. Mert négyezer év sötétsége van bennük. Ők nem azt tekintik értéknek, amit az amerikai egyetemen végzett orvosok mondanak, hanem azt, amit az őseik. És az őseik azt mondták, hogy az ilyeneket el kell kergetni. A misszió az ilyen előítéletek ellen is küzd. Tehát nemcsak orvosi kérdés a lepra, benne van a jogvédelem, a társadalmi felelősség, a különböző törvényi rendelkezések meghozatalának elősegítése. Indiában például több mint 130 olyan törvény van hatályban, ami a leprabetegeket sújtja. Elképesztő ez a diszkrimináció akkor, amikor ilyen könnyen gyógyítható betegségről van szó.

MAGYAR MISSZIÓI PROGRAMOK

KONGÓ

A Lepramisszió – Magyarországnak sok projektje van világszerte. Egész évben gyűjtik az adományokat a lakosságtól, gyülekezetektől. Nagyon megható – mondja az igazgató asszony –, hogy a felhívásokra, különféle kampányokra milyen sok jó lelkű magyar ember válaszol adománnyal. Ezekből valósítják meg a projektjeiket.

A Kongói Demokratikus Köztársaságban, Afrikának ebben a hatalmas országában óriási a nyomorúság. Ez korábban belga gyarmat volt. Hatalmas ásványkincs lelőhelyek felett élnek, de mindent elrabolnak tőlük. Egyrészt „örökjáradékként” a hajdani gyarmattartók viszik el az ásvány- és természeti kincseket, másrészt a saját vezetőik lopnak el mindent, ami mozgatható, de még azt is, ami nem.

Ebben az országban többféle tevékenységet támogat a Lepramisszió – Magyarország. Először is vizet adnak – nagyon egyszerű eszközökkel. Sokszor kilométereket kell gyalogolniuk vízért az embereknek, ami gyakran csak egy sáros kis forrás. Ha például egy domb túlsó oldalán van a forrás, több kilométerrel kell elhozni a sáros

vizet. A misszió ezért úgy segít hasznosítani az ilyen forrásokat, hogy egy csővel átviszik a dombon a vizet, így az ott lakóknak már nem kell átmenni a domb túlsó oldalára a sáros vízért, hanem közvetlenül ezen a csövön keresztül folyik a tiszta víz a forrásból. Most már több ilyen kútja is van a magyar missziónak. Nagy öröm ez az ottani embereknek, akik így a falu határába kapják a tiszta ivóvizet. Emellett készítettek egy férfi meg egy női zuhanyzót is, hogy akik vízért mennek, meg tudjanak mosakodni, hiszen otthon, a kunyhóikban erre nincs módjuk. Most pedig egy illemhely létesítésére gyűjtenek adományokat, ugyanis a fertőzéseknek, sőt a kígyómarásoknak is az egyik előidézője, hogy nincsen illemhely, csak a bozót. Ha csak egy cseppet is tudnak segíteni, akkor az kincset jelent egész falvaknak, sok száz embernek.

Az egyik ilyen kút mellé egy igeverset is kitétek a Jelenések könyvéből lingala nyelven: „*Én vagyok az Alfa és az Ómega, így szól az Úr Isten, aki van, és aki volt, és aki eljövendő: a Mindenható.*”

Fontos küldetésük Kongóban a felvilágosító jogvédő munka is. Bár Kongóban mindenki keresztyén, de még az egyházban is a megbélyegzés, a ki-rekesztés, a szegénybélyeg az élő valóság. Még imádság közben is kikergetik azt, akiről kiderül, hogy leprafertőzött, és a gyülekezeti kórusból is kitalják, ha megtudják, a lánya leprabeteg. Ebbe a sötétségbe kell belekiáltani, hogy ez nem maradhat így. Ehhez biztosít a magyar misszió évek óta anyagi hátteret és lelki segítséget. Kongó fővárosában, Kinshasában egyre több vállalkozó szellemű lelképásztor és pap válik szószólóvá, akik a közösségeikben elmondják ezt az üzenetet. Ők „megtértek” már erre az üzenetre, és mélységesen bánják, hogy korábban kirekesztően bántak leprás híveikkel. Ők lettek a legjobb munkatársaik, akik a zsúfolásig megtelt templomaikban hirdetik a kirekesztés, a megbélyegzés és a sötétség elleni üzenetet. Sokat utaznak, szóróanyagokat visznek, rendezvényeket tartanak, és az anyagi támogatáson

kívül állandó lelki kapcsolatban állnak a misszióval.

A másik jogvédő tevékenység, amit évek óta támogatnak anyagilag és lelkiileg is, a gyógyult leprabetegek kongói szervezetének a tevékenysége. Itt gyógyult leprabetegek mondják el, hogy mit éltek át, amikor a saját anyjuk, férjük, testvérük kergette el őket. Hatalmas erővel tudnak szólni az áldozat szemszögéből a kirekesztés ellen. Legtöbbjük elvesztette maga mellől a családtagjait, de itt a szövetségen belül mint harcosársak és mint testvérek hihetetlen erővel képviselik társaik ügyét.

BANGLADES

A következő ország, amit évek óta támogatnak: Banglades. Itt háromszáz leprahátrterű gyermeket oktatnak. Leprahátrterű, vagyis lehet, hogy nem maga volt leprabeteg, hanem a családban valaki, a misszió mégis úgy tekint a gyerekre, hogy ő is hozzájuk tartozik, mert hátrányos helyzetű, és a segítségükre szorul. A szülők meggyőzésével kezdődik, hogy engedjék tanulni a gyermekeiket, hiszen az ő szemükben nem érték, hogy megtanuljon írni, olvasni. Az ő szemükben az az érték, ha a hatéves kislány a három kisebb testvére körül segít, vizet hord, meg eteti az állatokat. Ha sikerül a meggyőzés, és megengedik, hogy a gyerek iskolába járhasson, akkor megkapja ehhez a támogatást. Bangladesben nincs kötelező és ingyenes oktatás, tehát a misszió végzi azt, amit máshol az állam magától értetődő módon végez. A legnagyobb jutalom a gyerekek boldog mosolya.

MIANMAR

A harmadik ország, ahol szintén évek óta jelen vannak a segítséggel: Mianmar, az egykori Burma. Ez a buddhista ország hosszú ideig katonai diktatúra volt, aztán tizenkét éve elindult egy demokratikus fejlődési folyamat. De tavaly február elején a saját katonaságuk megszállta, és ismét katonai diktatúrává lett az ország. Mindenki az utcára

Nagy dolgokat nem tudunk tenni, csak kicsiket, de azt nagy szeretettel.

”

hista közegben hősiiesen próbál helytállni.

Tavaly februárban már majdnem kész volt egy ortopédiai szakképzési épületük, de miután a puccs megtör-

ment, és gyakorlatilag az egész ország tiltakozott, de a tüntetéseket a hatalom erőszakkal feloszlatta. A katonai diktatúra maradt, és bár hivatalosan nem ismeri el őket egyetlen egy

ország sem, mégis ők az urak. Harminc százalék körüli az infláció, kétségbeejtő a zuhanás lefelé, mindeközben a kicsi keresztyén közösség – aminek része a mianmari lepramisszió is – egy hatalmas budd-

tént, esélyük sem maradt a befejezésre. Akkor fordultak segítségért a magyar misszióhoz. A Hungary Helps Ügynökség, az üldözött keresztyének megsegítésén fáradozó külügyi szervezet értő fülekre, érzékeny szívre vallóan hárommillió forintot adott, hogy a magyar Lepramisszió keresztül az épületet befejezhessék. Az átadási ünnepségre még Magyarország tiszteletbeli mianmari konzulasszonya is elment, aki különben Thaiföldön él, és onnan látja el ezt a tisztségét.

A leprabetegeken kívül mozgássérültekkel is foglalkoznak az 54 milliós országban, ahol tizennyolc gyógytornász van mindössze. Vannak országok, ahol a mozgássérültekkel semmit nem tesznek, sorsukra hagyják őket. Sze-

retnének tőlük megszabadulni. Állami ellátás nincs, ezért nagyon fontos tevékenység a nyomoréksággal született vagy éppen szerzett fogyatéku gyerekek és felnőttek részére segítséget adni, függetlenül attól, hogy ők nem leprabetegek. Ebben vesz részt a Lepramisszió – Magyarország is különféle módokon: gyógycipők készítésének a biztosításával, gyógytornász-képzéssel, konduktori tevékenységgel. *Teréz anya* mondta, hogy nagy dolgokat nem tudunk tenni, csak kicsiket, de azt nagy szeretettel.

A nyáron váratlan csapás érte az országot, amikor lecsapott Mianmar partjaira a Mocha-ciklon, és több munkatárs házáat is összedöntötte. Ezért a magyar misszió erre a célra is gyűjtött segítyt, hogy a házaikat föl lehessen építeni, miközben hősiessen még a szabad ég alatt is folytatták a művégtag-készítést.

INDIA

A világ leprabetegeinek 60 százaléka Indiában él. A kasztrendszer miatt ők érinthetetlenek, akikkel senki sem törődik. Az orvosok nem tanulnak a lepráról, mert az érinthetetlenek kasztjába tartozókkal nem terhelik meg magukat. Ma is borzasztó nyomorúság ez egy olyan országban, amelyik járt már a Holdon, atomfegyverei vannak és olyan csodái, mint a Taj Mahal, ugyanakkor jelen van a legnagyobb mélység is. Nem véletlen, hogy *Teréz anya* is In-

diában, azon belül Kalkuttában kezdte el misszióját: a Szeretet Misszionáriusainak rendjét 1953-ban alapította.

Kalkuttában közel tizenöt éve van folyamatosan jelen a magyar segítség. Itt van a legrégebbi kórháza a Nemzetközi Lepramissziónak, melynek *Diana walesi hercegnő* volt az egyik fővédnöke, aki nagyon sokat tett a leprabetegek ügyéért, nemcsak adományaival, hanem azzal is, hogy elment a lepramisszió kórházaiba, és kezet fogott a betegekkel, egy olyan közegben, ahol még ma is azt hiszik, hogy messze el kell kerülni őket, és még a nyugati világ is úgy véli, hogy csak gázálarcban lehet a leprabetegek közé menni.

ÉS MÁSHOL

Emberileg nem tudjuk megmagyarázni, miért van az, hogy mintha Isten valami hályogot tenne a hivatalosok szemére, olyan országokban, ahol egyébként üldözik a keresztyénséget, ahol börtön jár egy Biblia tartásáért, mégis évről évre ráteszik a pecsétet a lepramisszió működési engedélyére. Ez egy isteni csoda! Ilyen ország például Nepál is. Ma már sokkal enyhébb a helyzet, de azokban a legrettenetesebb évtizedekben, amikor keményen üldözték a keresztyéneket, évről évre rátették a működési engedélyre a pecsétet. Pedig mindez az evangéliumnak készít utat.

Akikkel senki sem törődik, azokkal törődik a Lepramisszió – Jézus nevé-

ben. Így tartanak Dél-Afrikában hittan-táborokat leprahátterű gyerekeknek, és jut el az oktatáson keresztül hozzájuk az evangélium. A kommunista Kínában kis templom épült egy leprafalu tövében. Emberileg megmagyarázhatatlan módon épült fel egy misszionáriusnő vezetésével, mintha a hivatalosok nem tudtak volna róla. Tibetben idős, gyógyult leprabeteg asszonyok a Bibliát olvassák, énekelnek, imádkoznak. Csodálatos, hogy Isten hogyan készít utat az evangéliumnak a legnyomorultabbak között végzett szolgálton keresztül.

Miért a mi dolgunk mindez? Azért, mert Jézus kezdte el. Jézus bízta ránk! Ezt a missziói parancsot adta: *„Menjete el, és hirdessétek: elközelített a mennyek országa! Gyógyítsatok betegeket, támasszatok fel halottakat, tisztítsatok meg leprásokat, üzzetek ki ördögöket! Ingyen kaptátok, ingyen adjátok!”* (Mt 10,7-8) Ezt úgy tekintjük, hogy egyenesen nekünk üzente Jézus. Sok betegség volt akkor is, de egyet kiemelt, néven nevezve a leprát, mert évezredek óta látjuk, milyen összetett, borzasztó nyomorúság a lepra. Amíg a földön előfordul ez a betegség, addig nekünk is feladatunk van vele. Mert még ma is ugyanúgy bánnak a leprabetegekkel, mint kétezer éve, holott könnyen gyógyítható, és elő sem volna szabad fordulnia. Ma is nagy tehát a szükség, és *„a teremtett világ sóvárogva várja Isten fiainak megjelenését”* (Róm 8,19). Minden segítség az evangéliumnak készít utat. ■

Ők nem tehetnek róla! De mi tehetünk értük! Te is segíts! Azért, mert emberéletek változhatnak meg a szeretet által. Hogyan?

- **Imádsággal** (köszönjük a szétosztott imakártyákat)!
- **Ismerettel** (látogassuk meg a Lepramisszió – Magyarország honlapját, olvassgassuk, tájékozódjunk)!
- **Szeretet-forintjainkkal** (a Lepramisszió – Magyarország számlaszáma: 11702036-20705549-00000000)!

HARANGINÉ CSUTA ANNA

Miért van háború?

Így karácsony környékén nem illendő ezt a témát előhozni, de a valóság most felülírja az illendőséget. A háború rossz, mint ahogy a halál is az. Mindkettő léte a bűn jelenvalóságának a következménye. Ezért háború zajlik: 1. Isten és a Sátán között; 2. Isten és az ember között; 3. a Sátán és az ember között és 4. ember és ember között.

Ezekben a harcokban mindenki érintett, bármennyire is szeretnénk kívülállóak maradni, ez lehetetlen. „Az asszonytól született ember rövid életű és háborúságokkal bővelkedő.” (Jób 14:1.) Ezek a harcok szellemi területen zajlanak, de a természetes világban is megvalósulnak. Az emberi történelem a háborúságok és háborúk története. Nietzsche azt mondta, hogy a történelem mélyén egy szörnyeteg lakozik. Szókták mondani, hogy a boldog nemzeteknek nincs történelme. (Hol vannak ezek a boldog nemzetek?) Az ember a másik ember farkasává vált, ez pedig kicsiben kezdődik. A háború erőszakos érdekérvényesítést

„
jelenl. Ha az érdekek az önző, telhetetlen, büszke ember természetét tükrözik, akkor ez nem békességet eredményez, hanem ellenségeskedést szül. Már kisgyerekként is egymásnak esünk. Harcolunk a vélt igazunkért, érdekeinkért szavakkal és tettelesen is. Folyik a harc a családban, törzsek között, nemzetek és birodalmak között is.

Minden háborúság eredője Isten és a Sátán szembenállása. Ennek az ütközőzónájába került bele az ember. Mindkét fél harcol értünk, és nekünk szabad akaratunk van eldönteni, kihez csatlakozunk. Isten szándékai jók, Őt a szeretet vezérli, és az életével fizetett azért, hogy a Sátánt legyőzve, nekünk szabadulást szerezzen a hatalma alól. Ez megtörtént. Mi választhatjuk Isten Jézus Krisztusban nekünk ajándéko-

zott kegyelmét, vagy harcolhatunk a Sátán oldalán Isten ellen továbbra is. Ez a világi ember számára bolondságnak tűnik, amint nekem is az volt, a megtérésem előtt. „Dehogy harcolok én a Sátán oldalán! Micsoda badarság ez!” Pedig minden szeretetlen szavammal, hazugságaimmal az ő országának törvényeit alkalmaztam, az ő birodalmát építettem.

Miért kell még mindig küzdenünk a Sátánnal, ha már le van győzve? Ez a győzelem csak Krisztusban lehet a miénk, először tehát meg kell térnünk. Nekünk a győztes Urunkban kell hinni, a Sátán kísértéseinek pedig ellenállnunk. Isten a Földet az em-

bernek adta, mi pedig összeülünk által átjatszottuk a Sátánnak. „Az eget az Úrnak egei, de a földet az ember fiainak adta.” (Zsolt. 115:16.) Ez azt jelenti, hogy a földön az ember azt tesz, amit akar. Az élet

„
törvényeinek betartása nélkül nincs békesség, csak háborúság. Már rég elpusztítottuk volna magunkat, ha Isten nem lenne ott mégis a történelem mögött. Mert Ő ott van! „Az Úr kegyelmessége az, hogy még nincsen végünk; mivel nem fogyatkozik el az ő irgalmas-sága!” (Jer.Sir. 3:22.)

A bűneset óta az a törekvése az embernek, hogy a saját erejéből elérje a mennyet. Bizalmatlanok lettünk, harcba szálltunk az Istennel, és bizalmat szavaztunk a Sátánnak. A magunk akaratára szerinti életvitel szemben áll, háborút vív Isten rendjével. Ezt az Isten

A magunk akarata szerinti életvitel szemben áll, háborút vív Isten rendjével.

a mi érdekünkben nem tűrheti, mégis hosszútávú irányunkban, és az általa elkészített úton, Jézus Krisztus kereszthalála árán, kegyelemből miénk lehet a menny. A mennyben nemcsak helyreáll az eredeti teremtési rend, melyben összhang volt Isten és ember között, hanem a második teremtés (új ég és föld) ígéret szerint jobb lesz, mint az első. Ott már csak azok lesznek jelen, akik Krisztus követését választották szabad akaratból, ezért ott teljes és örökké tartó lesz a békesség.

A Sátán nyilvánvalóan ellenségének tekinti az embert, mint Isten lieblingjét. „Mert nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, ez élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak.” (Ef. 6:12.) Mindenki támadás alatt áll, aki Isten országának a polgára. Ha a Seregek Urának a katonái vagyunk, akkor a

győztes térfélen harcolunk. A háború kimenetele már eldőlt. Ez a hívő ember háborúja, amelyben Jézus Krisztus a győzelem záloga.

A világi szintéren test és vér ellen is folyik a háború. Könnyű lenne azt mondani, hogy ez nem a hívő ember háborúja: Isten tiltja az ölést, ezért mi nem háborúzunk. (Sajnos sok gyalázatos háborút vívtak már a világban a vallások és egyházak irányításával és részvételével.) Ez mégsem ilyen egyszerű. A nemzetközi jogban van két megengedett formája a háborúnak. Az egyik a védelmi háború, a másik az ENSZ Biztonsági Tanácsa által jóváhagyott szankcionáló, vagy békefenntartó háború. Erkölcsileg a szabadságharc is jogosnak tekinthető. A zsidó nép is részt vett ilyen harcokban. Ott szoktunk elbizonytalanodni, amikor a kánaáni hét néptörzs Isten parancsára való kiirtásáról olvasunk. Ez viszont Isten ítéletének a végrehajtása volt, amikor Isten maga avatkozott bele a történelem menetébe, és megálljt parancsolt egy okkult, életellenes és erőszakos kultúrának, ahol már mindent a Sátán irányított. Minden ilyen kultúra Isten ítélete alá fog esni. Isten védelmezi az Ő rendjét a Sátán és követői ellen.

Minden törvénytelenységünkkel magunknak ártunk, Isten elleni lázadásunkban egymást gyilkoljuk. „Tekints az égre és lásd meg; és nézd meg a fellegeket, milyen magasan vannak feletted! Hogyha vétkezel, mit tehetsz elene; ha megsokasítod bűneidet, mit ártasz néki? Ha igaz vagy, mit adsz néki, avagy mit kap a te kezedből? Az olyan embernek árt a te gonoszságod, mint te vagy, és igazságod az ilyen ember fiának használ.” (Jób 35:5-8.)

Az agresszióra igény van! Kenyeret és cirkuszt – mondták a régi rómaiak, és hangzik azóta is. Tudhatjuk, hogy honnan van ez az igény. Nemcsak békességre vágyunk, hanem háborúra, vérré, kegyetlenségre. Nemcsak a szépségre, harmóniára vágyunk, hanem a káoszra, a mocskosra, az undorítóra. Ki az, aki ezt be meri vallani? Pedig ez a valóság. Ezt éljük meg, valósítjuk meg még a művészetben

is. Senki sem kényszeríti ránk ezeket az igényeket, mégis jelen vannak. A gyerekeink a médián keresztül bármilyen tartalmat elérhetnek, és előnyben részesítik ezeket az agresszív tartalmakat. Ami szimplán csak szép, kedves, jószágos... az már nekik unalmas, dedós, ingerküszöb alatti. Vérnek kell folynia, hogy izgalmas legyen. Ha nem neveljük istenfélelemre a gyerekeinket, és nem védjük meg őket az ártalmas szellemi hatásoktól, akkor nemsokára nem kell már feltennünk azt a kérdést, hogy miért van háború. Valamilyen fegyver hatásosan véget vet majd a kérdezgetésnek.

Volt már sok olyan személy, művészeti irányzat (pl. a futurizmus), sőt társadalom, amely dicsőítette a háborút. Nietzsche például úgy gondolta, hogy a háború lehetőséget ad az übermenschnek, hogy megmutassa bátorságát és más erényeit. A háborúra építették identitásukat egész társadalmak is. Ilyen nép volt az asz-szír, Spárta, Róma, a fasiszta államok, az iszlám államok egy része. Van egy bibliai fohász ezen népekkel szemben. „Fenyítsd meg a nádasnak vadját, a bikák csordáját a népek tulkaival egybe, akik ezüst-rudakkal terpeszkednek; szórd szét a népeket, akik a háborúban gyönyörködnek.” (Zsolt. 68:31.) Akik viszont nem a pusztításban gyönyörködnek, azok elmondhatják: „Megigazulván azért hit által, békességünk van Istennel, a mi Urunk Jézus Krisztus által.” (Róm. 5:1.) Ez a békesség független a világ állapotától, bár a lelkünknek gyötrelmére van a sok istentelenség, és testünkre, fizikai jólétünkre is hatással vannak a háborúk, de amíg dolgunk van ebben a világban, Istenünk védelme alatt állunk.

Urunk Jézus Krisztus! Megerősítsük a hitünket benned. Te vagy a kősziklánk, melyre alapozzuk az életünket. Ezért kisöprünk szívünkéből minden saját utat; valóban Te légy a mi utunk, igazságunk és életünk. Mindent Te uralj bennünk, Te vagy a Békesség Fejedelme, Te légy az életünk királya! Ámen. ■

NAGY GÁSPÁR

Adventi ének Rónay Lászlónak

Makacs szívünk csak a reménynek adja meg magát bár tudván tudja mifly kockázatos ma megint elindulni Betlehem iránt.

Az úton végig katonák tankoszlop aknazár... és mennyi rágalom szitok meg orv-halál leleskedik most miránk de ott az a csillag riadt szívünkbe lát.

Mert ő is elindult egyszer majd egy intésre megállt a Hely fölött ragyogni aztán már nincs tovább se út... se félelem... csak a szentséges éj ölen dicsérni a végtelen csodát.

(2002)

NANCY DAHLBERG

A csavargó

Karácsony napján történt. Los Angelesből San Franciscoba utaztunk, hogy az ünnepeket férjem szüleinél töltsük el. Péntek este indultunk, ez évben ugyanis szombatra esett szenteste, és vasárnapra karácsony első napja. Hogy hétfőn már dolgozni tudjunk, már vasárnap vissza kellett indulni, hiszen Los Angeles 600 km-re volt.

Általában nyolc órára van szükség ehhez a távolsághoz. A gyerekekkel együtt azonban mintegy tizennégy órás kemény próba állt előttünk. Mikor már nem bírtuk tovább, King Cityben megálltunk, hogy együnk valamit. A helység hat benzinkútból és három üttöt-kopott étteremből állt. Ezek kö-

zül az egyikbe tértünk be az utazástól kimerülten.

Egyéves kis csemeténket, Eriket elhelyeztem egy magas gyerekülésben, közben körülnéztem: „Vajon ki tartózkodik karácsony napján ilyen helyen, Krisztus születésének reggelén? Mit keresek én itt Üdvözítőm születése napján? Ma még ünnepelni kellene, a családdal és a barátainkkal tölteni a napot, hálát adni Istennek az életért, melyben Ő vezet, és melyet sok kis szolgálat tesz értékessé!”

Miközben leültünk, és az étlapot nézegettük, gondolataim messze kalandoztak. „Vajon ki olyan boldog ebben a teremben, mint mi? Egy boldog házasság, kedves gyermekek, biztos

megélhetés és mindenekelőtt a hit, amely védőpajzsunk bármilyen helyzetben. A hit, amelyet ajándékként kaptunk, amelyből másoknak is szeretnénk juttatni a gyülekezeti munkálkodásunkon, szolgálatunkon és az egész életünk minden tettén keresztül. Karácsony tulajdonképpen hitünk születésének jelképe. Mi pedig itt ülünk messze a gyülekezetünktől, otthonunktól, városunktól, mégsem elszakadva Istenünktől.”

Az étterem szinte üres volt. Mi voltunk az egyetlen család. A mieinken kívül nem voltak gyermekek. A többi vendég sietve evett, halkan beszélgettek, talán mindannyian érezték, hogy egy ilyen napon senkinek sem lenne szabad itt lenni. Ezen a napon még a hitetlenek is megállnak egy kicsit, hogy a békéről és barátságról beszél-gessenek.

Gondolataim fonalát Erik boldog gügyögése szakította meg: „Tetete!” Kis kezcséjével a gyermekülés fém asztallapját csapkodta. Tekintetében csodálkozás tükröződött, szemei tágra nyíltak, fintorgott, és közben fogatlan ínyét mutogatta. Kuncogott és prüszkölt – és akkor észrevettem derültségének okát, és először nem hittem a szememnek. Egy rongyos, gyűrött kabát, nyilvánvalóan évekkel ezelőtt volt új, agyonhordott, mocskos, foltos; egy kitérdesedett nadrág, mely a pipaszár lábakat lengte körül félárbócosan; a cipő maradékaiból előkandikáló lábujjak; ing, melyről hiányzott a nyak; aztán egy semmihez nem hasonlítható arc, a szája pont olyan fogatlan, mint Eriké; zsíros, kócos haj, szőrös arc, s az orr olyan barázdás, mint a frissen szántott föld. Távol ültem tőle, nem éreztem az illatát, de tudtam, hogy bűzlik. Csontos kezével integetett: „Na, te csöppség! Látlak ám, haver!” Összenéztünk férjemmel: „Most mit csináljunk? Szegény szerencsétlen!”

Erik tovább nevetgélt, és válaszolt: „Tetete!” Minden szava visszhangra talált. A pincérnők is felgyeltek, és néhány vendég a szomszédos asztaloknál már a torkát köszörülte. A csavargó és a kisfiam kettőse feltűnést keltett.

Egy falatot toltam Erik elé. Ő szétkenete az asztalkáján. „Miért pont én?” – sóhajtottam csendben.

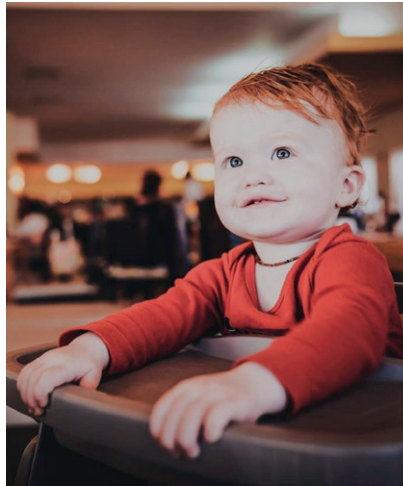
Megjött az étel, de a társalgás folyt tovább. Az öreg ágyrajáró átkiáltott a termen: „Akarsz almáspitét? Szereted a túróspalacsintát? Nézzétek! Szereti a túróspalacsintát!”

Senki nem mulatott rajta. Alkoholista volt a pali, és idegesítő. Mérges voltam. Dennis, a férjem szégyellte magát. Még a hatéves fiunk is azt kérdezte: „Miért beszél ez az ember olyan hangosan?” Némán ettünk – Eriket kivéve, aki mindent beleadott csak azért, hogy egy országúti vándor tetszését megnyerje.

Lassan betelt a pohár. Megfordítottam a gyerekülést. Erik üvöltve forgolódott, hogy öreg barátját láthassa. Ez már aztán sok volt. Dennis a pénztárhoz indult, hogy fizessen, és így szólt: „Fogd Eriket! A parkolóban találkozunk.”

Kiemeltem Eriket az ülésből, és megcéloztam a kijáratot. Az öreg szétvetett lábakkal, várakozóan ült pontosan a kijáratához vezető út mentén. „Istenem, hadd jussak ki innen, mielőtt megszólítaná Eriket vagy engem!” Siettem az ajtó felé. Hamar kiderült azonban, hogy sem Isten, sem pedig Erik nem így gondolta. Mikor a férfi közelébe kerültem, oldalt fordultam, hogy kikerüljem a valószínűleg rossz leheletét. Ugyanabban a pillanatban Erik, szemét legjobb barátjára függesztve, hátrahajolt és karjait a tipikus „Vegyél fel!” kisgyermeki tartásba lendítette. Míg azon igyekeztem, hogy ne ejtsem el gyermekemet, és megtartsam egyensúlyomat, egy pillanatra szemtől szembe találtam magam az öregemberrel. Erik kitaratóan emelte karjait felé.

A csavargó kérdően és esengően tekintett rám. „Megengedi, hogy kar-

jaimba vegyem a gyermekét?” Válaszolni sem volt időm, Erik már a férfi karjaiban volt.

Egyszerre kiteljesedett az idős ember és a kisgyermek szeretete. Erik a teljes bizalom, a szeretet és az odaadás gesztusával hajtotta a férfi rongyos vállára kis fejecskéjét. Amaz lehunyta szemét, és láttam pillái alatt az előbukkanó könnyeket. Munkában megvénült, koszos kezeivel átölelte fiam testét, és megsimogatta hátát.

Talán még soha nem mélyült el ilyen rövid idő alatt ilyen mértékben két ember között a szeretet. Az öreg így tartotta egy pillanattal karjában a gyermeket. Aztán kinyitotta a szemét, és rám nézett. Tiszta, parancsoló hangon szólalt meg: „Most vegye újból át a gyermeket!” Alig fért ki belőlem a „persze”, mintha gombócot nyeltem volna. Kelletlenül adta vissza magától Eriket, vágyakozva, mintha fájdalmat okozna ezzel magának. Átvettem a gyermeket. Még egyszer megszólított a férfi: „Isten áldja meg önt, asszonyom! Karácsonyi ajándékot kaptam öntől!” Nem fért ki más a torkomon, csak egy „köszönöm”.

Erikkel a karomban mentem az autóhoz. Dennis csodálkozott, hogy miért sírok és szorítom magamhoz Eriket, és miért motyogok: „Istenem, Istenem! Bocsáss meg nekem!”

Öt év telt el az esemény óta, de egyetlen kis részletet nem felejtettem el belőle. Még mindig hatása alatt vagyok. Az evangélium üzenetét világi-

totta meg számomra. Az irgalmas samaritánus üzenete volt, és én voltam a pap, aki továbbment. Jézus a leprást meggyógyította, a vaknak visszaadta szeme világát – én voltam a vak. Isten tette fel a kérdést: „Kész vagy fiadat egy pillanatra átadni?” – Miközben Ő örökre átadta nekünk Fiát.

Pontosan tudtam, mit jelent a misszió, és csődöt mondtam, mert kényelmetlen volt. „Kész vagy megalázkodni olyan helyen is, ahol nem ismernek, hogy valakit boldoggá tégy?” Krisztus szeretete volt az, amely egy kisgyermek ártatlanságában nyilvánult meg, aki nem ítélte; a gyermek az emberszívet látta, az anya csak a mocskos ruhát. Cselekedetek nélküli hit volt. Egy keresztyén, aki vak, és egy gyermek, aki látott.

El kellett ott néznie, hogy tanuljak, és azután halljam, hogy egy idős ember ellentmondásos élete ellenére Isten áldását adja rám. Kisfiam szívében ismerte azt, amit én csak az eszemmel tudtam: „Uram, mikor látuk, hogy éhezett volna?” „Amit egyetlen a legkisebbek közül megtesztek, azt velem teszitek meg.”

Ha visszaforgathatnám az idő kezekét, és azt a pillanatot még egyszer átélhetném, vajon mit tennék? Talán csak egyszerűen mellé ülnék, meghallgatnám, gyermekemet karjaiba tenném, tartsa addig, ameddig ő szeretné. ■

FÜLE LAJOS

ÖRÖM

Karácsony van, gyönyörű ünnep a mai, minden ablakban fenyők fénycsillagai. Aranydió, mogyoró csillogva köszön, de a legszebb nem a fán, bennem van, és ez az öröm! Lélek gyümölcse, csodás karácsonyi ék! Ez a belső ragyogás enyém és a tiéd és mindenkié, aki a Gyermekre tekint, aki tudja ki Fia, s térdet hajt megint.

BENEDEK JÚLIA

Gyülekezeti kirándulás Sárospatakra

Kedves testvérek, tudják, mi látható az 500 forintos bankjegyünkön? Egyik oldalán II. Rákóczi Ferenc, a másikon a sárospataki Rákóczi-vár. Ide, Sárospatakra kirándultunk október 7-én huszonhatan pomázi és csobánkai testvérek *Nyilas Zoltán* esperes úr és kedves felesége, *Andrea* vezetésével.

Kora reggel a napi ige gondolataival és imádsággal indultunk, és megállás nélkül tettük meg a hosszú utat. Elsőként a sárospataki Rákóczi-várat és a „Rákócziak dicső kora” című kiállítást tekintettük meg. A tárlatvezető közel másfél órás vezetésével sok érdekes dolgot tudtunk meg a Rákócziakról, Lorántffy Zsuzsannáról, a Wesselényi-összeesküvésről, Thököly kurucairól, az úrihímezéről...

Következő úti célunk a sárospataki református templom megtekintése volt. A templomot 1771-1781 között építették barokk stílusban, de a mennyezeten az eklektika hatása, díszítettsége is felismerhető. Műemlék épület melyet 2017-ben kívül-belül felújítottak, és 2018. október 31-én avattak fel. A templom történetéről és a gyülekezet életéről *Kajati József* temetőgondnoktól hallottunk tájékoztatást, majd közös énekléssel adtunk hálát Urunknak, Istenünknek.

A bőséges ebédet a Vár Vendéglőben fogyasztottuk el.

A Sárospataki Református Kollégium és Nagykönyvtár megtekintése volt a következő állomásunk. Az Iskolatörténeti és Egyházművészeti kiállítás *Tanászi Árpád* igazgatóhelyettes, gyűjteményi főtanácsos úr vezetésével sok érdekességet tartogatott számunkra. Egy rövid kisfilm bemutatását követően te-

remről teremre haladtunk a múzeumban, a rekonstruált osztályterem régi padjaiba mi is beülhettünk. Jeles személyiségek jártak ebbe az iskolába. Híres diákja volt a Kollégiumnak például Csokonai Vitéz Mihály, Móricz Zsigmond, Tompa Mihály, Kossuth Lajos... Az úrihímezéses úrasztali terítők kö-

zött volt, amit maga Lorántffy Zsuzsanna hímezett.

A Nagykönyvtárba átsétálva megcsodálhattuk a Pollack Mihály által tervezett épületet (1834). A gyűjtemény anyaga 716 ezer könyvet tartalmaz, mely részben hazai és külföldi protestáns teológiai és egyházi mű, emellett azonban az állomány

legnagyobb részét filozófiai, társadalomtudományi, művészeti, nyelvészeti, irodalomtudományi, földrajzi és történeti művek alkotják. Nagyon érdekesek voltak a minikönyvek, még száz forintos nagyságút is láthattunk. Nagyon szép volt a díszterem festett térhatású kupolája.

Utunk során zenélő úton is áthadtunk buszunkkal, mely az „Érik a szőlő” című népdalt zenélte, amikor a fehér sávra 80 km/óra sebességgel ráhajtott a sofőr.

Imre Lajos rajza
a Berna-sorról

Jól elfáradva, de élményekkel gazdagon térhettünk haza. Köszönet a szervezésért, tervezésért. Tervezhetjük a következő kirándulást (akár, mondjuk, Pápára...), ahova reméljük (kedvet kapva) többen is eljönnek majd a testvérek közül. ■

Istent látni?

(JÁNOS 1:18; I.JÁNOS 4:12; II.MÓZES 24:9-11.)

A János 1:18 így hangzik: *„Az Istent soha senki nem látta, amaz egyszülött Fió, aki az Atyának kebelén vagon, az jelentette ki Őt nekünk.”*

Az I.János 4:12-ben ez található: *„Istent soha senki sem látta.”*

Ellenben a II.Mózes 24:9-11 ezt mondja: *„Azután felméne Mózes, Áron, Nádáb, Abihu és az Izráel vénei közül hetvenen; és láták az Izráel Istenét... és jóllehet látták az Istent, mindazáltal ettek és ittak azután.”*

A János 1:18-ban nyilván azt akarja mondani János: Senki sem ismerte meg soha még az Istent az Ő legbensőbb Lényegére nézve, teljes dicsőségében és nagyságában, hanem csak

a Fió. Ő jelentette ki nekünk. Ebben az értelemben Mózes sem látta Őt, ő Isten lényét nem úgy ismerte és nem úgy hirdette, mint Jézus. Ez azonnal világos elöttünk.

Az I.János 4:12 bibliai helyet az összefüggésből kell megértenünk, abból a levélből, mely az akkori idők tévtanítói ellen fordul, akik azt állították, hogy Istennel érintkezni lehet egyenesen anélkül, hogy közvetítőre volna szükség. Isten Fiára nekik nem volt szükségük. Velük szemben János teljes határozottsággal megállapítja: *„Istent soha senki sem látta.”* Csak aki Jézust mint Megváltóját elfogadja, és úgy ismeri meg, és azután atyafiúi szeretetben jár,

az ismeri Istent. Hogy valóban ez az értelme e rövid mondatnak, kitűnik a 14-18. versekből, ahol az van kifejezve, hogy az ember hit által és Krisztusnak mint Isten Fiának megvallása által juthat közösségbe Istennel, és így juthat el csupán a helyes istenismeretre.

Bizonyos, hogy különböző emberek részesültek isteni kinyilatkoztatásban, mint Mózes, Illés, Ézsaiás és mások. Ezeket az isteni kinyilatkoztatásokat János semmiképpen sem akarja tagadásba venni. Ámde ezek a megnyilatkozások nem közvetlenül mentek végbe, hanem képekben vagy szavakban jelentkeztek. Magának Mózesnek is, kivel az Úr „színről-színre” szólott (II.Mózes 33:11), bele kellett törődnie ebbe a beszédbe: *„Nem láthatod meg az én orcámat!”* (II. Mózes 33:20.)

Így történt Isten látása akkor is, amely időről a II.Mózes 24 értesít bennünket. Nem Isten lényének közvetlenül való látása volt az, hanem csak valami képben, hasonlóan, mint Ézsaiásnál (6.).

Ami mindig és mindenütt láthatatlan marad, az Istennek tulajdonképeni „Istenarca”, emberi, vagy angyali lepel nélkül. Az Ő orcáját, mint legbensőbb, isteni Lényének megjelenülését ember meg nem láthatja. Egyetlen ember sem láthatja Istent mint Istent; csak emberi alakzatban, elleplezettségben, mint ahogyan Ábrahám látta Istent, emberi alakban, vagy angyal képében, vagy fény- és tűzfátyolban, miként Mózes látta Istent az égő csipkebokorban, vagy miként Izráel népe látta Őt a tűzoszlopban. Ezért igaza van Jánosnak, mikor ezt mondja: Senki sem látta soha azt, hogy milyen Isten mint Isten. Ez az ember számára, mint bűnös teremtmény számára teljességgel lehetetlen.

De eljő az óra, ha majd ég és föld egy lesznek, hogy *„meglátjuk az Ő arcát”*, mikor majd Isten az Ő idvezültjei között fog lakni és járni. Akiknek a szíve tiszta, azok meglátják az Istent.

(Modersohn Ernő: 100 ellentmondás és homályos hely a Bibliában című könyvéből) ■

Pátyi női csendesnap

„Isten dicsőítése a mindennapjainkban” címmel, idén is megrendezésre került Pátyon az egyházmegyei női csendesnap. 2023. november 4-én százötven testvérünkkel együtt gyűlhetünk Urunk Igéje köré; gyülekezeteinkből húsz asszonytestvérrel vettünk részt ezen az alkalmon.

Vizi Istvánné Anikó nagytiszteletű asszony külön szeretettel köszöntött minden gyülekezetből megjelenő asszonytestvért, majd imádsággal és igei gondolataival nyitotta meg az alkalmat. Elmondta, hogy nagyon fontos dicsőíteni az Urat. Fontos, hogy lássuk meg az Ő szentségét, tisztaságát. Egyedül a Szentírás legyen az életünk mértéke. Kérdésként tette fel: Mi mennyit dicsőítjük Istent? Mert neki az a tapasztalata, hogy a hálaadásnál elakadunk, és a dicsőítés elmarad. Akinek hálás a szíve, az tudja Istent dicsőíteni. Ezzel kapcsolatban az alábbi igét emelte ki a Szentírásból: *„Mert áron vétettetek meg: dicsőítsétek tehát Istent testetekben!”* (1Kor 6,20) Áron vétettünk meg, Jézus véérének árán. Lássuk meg, hogy mit tett értünk Isten, és már a mi testünkben is dicsőítsük Őt!

Az is bizonyos, hogy a bennünk lévő Szentlélek dicsóíti helyesen Istent, mi magunktól nem tudjuk. *„Vagy nem tudjátok, hogy a testetek a bennetek levő Szentlélek temploma, akit Istentől kaptatok, és ezért nem a magatokéi vagytok?”* (1Kor 6,19) Ránk bízott felelősségünk, hogy a bennünk lakó Szentlélek templomára vigyázzunk. Az Úr tudja, hogy mit bír el a testünk. Nem mindegy, hogy mit hallgatunk, miben hiszünk, mit engedünk közel magunkhoz, mert ha ezek a „mindegy” dolgokhoz tartoznak, akkor nagyon könnyen megfertőződünk, és mivel nem a magunkéi vagyunk, mindezt számon fogja kérni tőlünk az Úr.

A nagytiszteletű asszony gondolatai után Vizi István is köszöntötte a megjelenteket. Kiemelte, hogy Istent énekléssel is dicsőíthetjük. Megtanította és együtt zenghettük a *Kész már a szívem*

néked zengeni, Isten című kánont. Az egész napunkat sok-sok énekkel szőttük át, minden éneket az új énekeskönyvből énekeltek (105, 225, 138, 419, 841, 832, 791, 778, 804, 801, 249.). Mindegyik ének egy önálló biznyságtételként is megállja a helyét.

Az alkalom egyik igei szolgálója, *Petőné Püski Ilona* budaörsi lelkipásztor asszony arról beszélt, hogy hogyan dicsőíthetjük a mi Urunkat. A lelkipásztor asszony is hangsúlyozta, hogy mi magunk nem tudjuk, csak akkor, ha Isten Szentlelkét megkaptuk. *„Még sok mindent kellene mondanom nektek, de most nem tudjátok elviselni; amikor azonban eljön ő, az igazság Lelke, elvezet titeket a teljes igazságra; mert nem önmagától szól, hanem azokat mondja, amiket hall, és az eljövendő dolgokat is kijelenti nektek. Ő engem fog dicsőíteni, mert az enyémből merít, és azt jelenti ki nektek. Mindaz, ami az Atyáé, az enyém; ezért mondtam, hogy az enyémből merít, és azt jelenti ki nektek.”* (János evangéliuma 16,12-15)

Láthatjuk, hogy Ő maga tud csak üdvösséges megoldást adni számunkra, és Jézus Krisztuson keresztül ezt meg is

adta. Istentől kell kérnünk és várunk mindent, mert Ő a javunkat akarja, mert szeret minket. Hányszor állunk meg Isten előtt úgy, hogy kérünk tőle? Hányszor akarjuk mi diktálni számára az elképzeléseinket, megoldásainkat, sőt még a tempót is? Álljunk meg inkább úgy, hogy azt mondjuk: Uram én most csak szeretnék téged nézni, hogy mit teszel! Szeretnék benned gyönyörködni!

A lelkipásztor asszony hét pontban foglalta össze, hogyan tudjuk Istent dicsőíteni:

1.) A bűn elutasításával, bűnbánattal, mert nem lehet egyszerre két urat szolgálni. Mindent az Isten dicsőségére tegyetek!

2.) Az elköteleződésünkkel. Meg kell benne erősödnünk. El kell jutnunk oda, hogy szeretnénk csak Őt szolgálni. Ki kell mondanunk, hogy Te tartod kezekben sorsomat, nekem az elég. Nem kell jós, horoszkóp stb. A bűnt el kell hagyni! Ragaszkodjunk az Úrhoz!

3.) A nyitottságunkkal. Tudjuk kimondani és elfogadni, hogy legyen meg a Te akaratod. A megtérés után Isten belenyúlhat az életünkbe, és az néha fájhat is, de az Ő kegyelme végtelen és gyengeségeim által használhat fel. Lehessek eszköz a kezében úgy, ahogy azt Ő szeretné.

4.) A hálaadó, reményteljes életfelfogással. Háborúk vannak itt-ott, körülöttünk. Most még inkább látnunk kell, Isten mindenütt jelen van és mindenható. Amit akar, azt megteszi égen, földön, vízen; de nem akar mindent megtenni, amit meg tud tenni! Isten szuverén Isten.

5.) A családtagok felé figyelmes-séggel, áldozatkészséggel. Ne váljon bálványunkká a családunk, társunk, gyerekeink! Legyen az a vágyunk, hogy Istent szolgáljuk a kapcsolatainkban!

6.) A hétköznapi feladatunk és munkánk lelkiismeretes elvégzésével. A hitből eredő munka más, azért, mert Istent tekinti megbízójának. Azt a munkát az Úrtól kapott erővel végezhetjük, és a hitből fakadó munkálkodás istentiszteletté válhat.

7.) A nehézségek, megpróbáltatások elfogadásával. Az Úr kezéből fogadjunk el mindent. A szenvedést is el lehet fogadni, hiszen az Úr által vagyok, ami vagyok. Értünk a tulajdon Fiát sem kímélte, és Jézus is elfogadta az Atya akaratát.

Bizonyságtételével *Szabó-Nemeskéri Borbála* szolgált, aki a zsámbéki gyülekezet tagja. Huszonkilenc éves édesanyaként tett bizonyságot közöttünk. Elmondta, hogy egy nehéz betegségen (szklerózis multiplex) keresztül hogyan segítette végig Istent, hogyan kísérte végig ezen az úton, és hogyan tud ebben a helyzetben a mai napig hittel, reménnyel felfelé tekinteni. Istenre bízva életét az Úrral éli a mindennapjait.

A nap másik igei szolgálója *Lite-ráty Zsuzsanna* érdeklődő lelkipásztor asszony a háláról beszélt. Elmondta, hogy Isten parancsolja, Ő rendeli el, hogy hálásak legyünk. „*Hálaadásodat áldozd az Istennek, és teljesítsd a Felségesnek tett fogadalmaidat!*” (Zsoltárok 50,14) Mi akkor vagyunk hálásak, ha valamilyen csoda történik az életünkben, vagy ha ajándékot kapunk. Ha valaki gazdagabbá tett minket. Végig gondoltuk már azt, hogy mi milyen gazdagok vagyunk? Megváltottak, szeretettek, kiválasztottak, szentek, testvérek vagyunk. Jézusnak az számít igazán, hogy tudjuk-e, hogy mit tett értünk. És ha tudjuk, akkor a hálaadás az életünk szolgálata kell hogy legyen. Hálásak lehetünk az Igéért, az írott Igéért, Isten szaváért. Ha nem az Igéből táplálkozunk, akkor az élettől szakadunk el. Az Ige mindenre tökéletesen irányt mutat. A fogadalmainkat – keresztelői, konfirmációi, házassági – is hálával tegyük meg! Legyünk hálásak azért, hogy már itt a földi életünk során hallottunk róla, hogy Jézus meghalt értünk! Épülünk, és építsük egymást a hálaadásban!

Napunk végét csendes gondolkodással és csendes imádsággal zártuk, majd közösen mondtuk el az Úrtól tanult imádságot. Lelkiekben sokat kapva, hálával és dicsőítéssel térhettünk haza. ■

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

Tiéd is lehet

Kinéz börtönéből, mint rab néz át a rácson, vajon milyen lehet az igazi Karácsony? Minek örülnek, mit is ünnepelnek fehér ruhában az angyalok, a szentek? S egy hang szól fenn szelíden: a Tiéd is lehet – Mindenkinék adom: testem megtöretett.

Sámson

Uram, amint Te akarsz, minden úgy legyen, mert egyszer régen kimondtad a nevem.

Visszatérni Hozzád, sebzetten és vakon, e belső látás mégis a legszebb oltalom.

Hit által

Úgy szaggatta szét szívemet a bánat, mint szél tépi, szántja az égig érő fákat.

Úgy csordult bennem az oszthatatlan öröm, mint forrás vize csordult egy elkoptatott kővön.

Éltem fény és árnyék váltakozásában, s útközben mindig hazavágytam.

Hazafelé

Eliramlottak az évek, mint hajnali gyors az ablak alatt, mint megárvult háztetőről szállnak az útnak induló vándormadarak.

Számolgatnánk időnk visszatekintve, de markunkból csöndesen kipereg, mint áttetsző homokórában a súlytalan lehulló homokszemek.

S én mégis remélem: az út, mit aranybarnán szegélyeznek fák, ha olykor göröngyökön, mélységen is visz, de egykor majd hazavezet Hozzád.

HAMAR JÁNOSNÉ

Brahmantól Krisztusig

Rabindranath R. Maharaj egy hindu guru volt, egy nagyon különleges ember. A guru szó szerint tanítót jelent. Minden hindunak egy gurut kell követnie, hogy elérje a megvilágosodást. Az Egy guru halála című megrázó életrajzában arról tesz bizonyosságot, hogyan hagyta el Jézus Krisztusért a hindu vallást, a jogát, a transzszerű állapotot, a keleti misztikát; a megváltozott tudatállapot, a hipnoterápia, az autoszugesztio és a kontrollált képzeletgyakorlat okkult világát, és lett Jézus Krisztus követője, az Ő tanítványa, és hogyan lett keresztyén hitvalló, aki a Nyugat okkult tudományokra nyitott társadalmát Jézus Krisztus ismeretére tanítja.

A hindu származású szerző a legmagasabb kaszthoz, a brahminhoz tartozó gazdag családban született és nevelkedett. A Trinidadon élő indiai család értelemszerűen a hinduizmus követője, az apa maga is guru, híres jogi, igazi meditáló, a jóga mestere volt, aki elvágta magát minden érzéki észleléstől, beleértve a családot, barátokat is. Feltételezték, hogy túl volt téren, időn, kaszton, országon, valláson, de még a jón és a rosszon is.

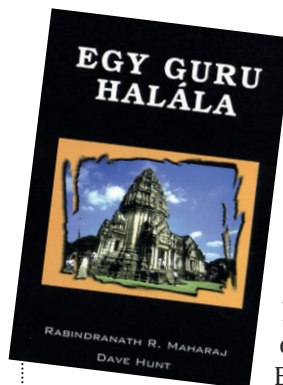
„Elfogadtam bármit, amit a szent írá sok mondtak, bár sok minden nehezen volt érthető és ellentmondásosnak tűnt. Mindig határozottan tudatában voltam annak, hogy Isten mindig létezett és ő teremtett mindent. A Védák mégis azt mondták, hogy volt idő, mikor semmi sem létezett – és Brahman a semmiből származott. Még Gosine sem tudta összehangba hozni ezt Krisnának a *gítában* tett következő kijelentésével: „Az, ami nincs, az sohasem létezhet.” Ez rejtély maradt.

Az az istenfogalom, amelyet a hinduizmusban tanultam – hogy a levél, a bogár, a csillag isten, hogy Brahman minden, és minden Brahman –, nem egyezett az Istenről bennem élő tudat-

tal, hogy tudniillik ő nem része a világegyetemnek, hanem Teremtője, valaki más, és sokkal nagyobb, mint én, és nem bennem van, ahogyan tanítottak. Revati néni és Gosine mindketten elmagyarázták, hogy én, a többi emberhez hasonlóan, a maya foglya vagyok, a valóságról alkotott hibás elképzelés, amely mindazokat becsapja, akik még nincsenek megvilágosítva. Elhatároztam, hogy megszabadulok ettől a tudatlanságtól. Apám megbirkózott a Brahmantól való elszakíttottság illúziójával, és győzött. Én is győzni fogok!”

„...arccal keletre lótszülésbe helyezkedtem, vizet hörpintettem, és szétpermeteztem magamon és magam körül rituális megtisztítás céljából, a jóga szerinti légzésgyakorlatokat végeztem, majd az éppen imádtott istent szólítottam a *nyasa* révén, megérintve magamat a homlokomon, felkaromon, mellkasomon, combomon, mintegy szimbolikusan testembe helyezve az istent. Titokzatosan egyesültem az istennel, akit imádtam. Az oltár előtt ülve egy órát töltöttem mély meditációban, minden figyelmemet az orrom hegyére fordítva, amíg el nem veszítettem kapcsolatomat az engem körülvevő vi-

lággal, és el nem kezdtem felfogni egységemet az Egyetlen Valósággal, aki a világegyetem mögött állt. Egy rövid vízáldozattal és tiszteletadásal elbocsátottam az istenséget, majd kimentem, és újabb egy óráig imádtam a napot, gyakran mindkét szememet nyitva tartva hosszú ideig bámultam, megint csak több százszor elismételve a Gayatri mantrát, abban a hiszemben, mint ahogy tanítottak rá, hogy hatalma van megváltani a teljesen neki szentelt lelket. Szerettem a vallásomat. És ahogy imádtam apám emlékét, tudtam, hogy ez megörvendeztetni őt.”

„Nehéz volt szembenézni a mindennapi élettel a transzban töltött órák után. A két világ közti ellentét és konfliktus feloldhatatlannak látszott. A meditációban észlelt magasabb tudatállapotokról feltételeztem, hogy a valóságot úgy közelítik meg, amilyen az valójában. Mégis, az öröme és bánatok mindennapi világa a fájdalommal és a gyönyörűséggel, a születéssel és a halállal, félelemmel és kudarcokkal; a keserű veszekedésekkel Revati néni és én köztem, az osztálytársaim által feltett megválaszolhatatlan kérdésekkel a Queen's Royal College-ban; a szent emberrel, aki bűzlött és átkozódott, a brahmacharyákkal, akik szerelembe estek – ez volt az a világ, amely elfoglalt, amelyet nem mertem figyelmen kívül hagyni mint illúziót, hacsak az örültséget nem akartam valódi megvilágosodásnak nevezni. Vallásom csodálatos elméletet alkotott, de komoly nehézségeim voltak a hétköznapi életre való alkalmazásával.”

„Egyetlen reményem a jóga volt, amelyről Krisna a *gítában* azt ígérte, hogy kiűz minden tudatlanságot azáltal, hogy belátom: nem vagyok más, mint Isten maga. Időnként ez a belső látás elkápráztatott és felizgatott – úgy

éreztem, hogy olyan közel vagyok az önmegvalósításhoz, hogy majdnem láttam magamat, mint Brahmant, mindenek Urát. Majdnem, de nem egészen. Azt mondtam magamnak, hogy ez valóság és tettem, hogy én vagyok az Isten; de mindig megmaradt egy belső konfliktus, ami figyelmeztetett arra, hogy ez illúzió. Küzdöttem ellene, mint az ősi tudatlanság maradványa ellen, és időnként úgy éreztem, hogy a határán vagyok a belső illúzió legyőzésének, akárcsak apám. De sosem voltam teljesen képes arra, hogy áthidaljam azt a feneketlen szakadékot, ami köztem, valamint az egész teremtés és a Teremtő között feszült.

Elkezdttem úgy gondolni a Teremtőre, mint az igazi Istenre, ellentétben az én sok hindu istenemmel, akik közül némelyeket – mint meg voltam róla győződve – láttam transzállapotaimban. Egyre jobban éreztem az éles ellentétet a között a borzalom között, amit *ők* keltettek a szívemben és a között az ösztönös érzés között, amely bennem élt arról, hogy az igazi Isten szeretetteljes és kedves. Nem volt a hindu istenek között egy sem, akivel kapcsolatban úgy éreztem volna, hogy megbízhatom benne – egy sem, amelyik szeretett volna. Egyre növekvő éhséget éreztem a Teremtő ismeretére, de nem ismertem a neki

elmondandó mantrát, és volt egy olyan kellemetlen érzésem, hogy az önmegvalósításra irányuló igyekezetem nem hogy nem visz hozzá közelebb, de távolabb visz tőle. Az is zavart, hogy arra irányuló próbálkozásaim ellenére, hogy belássam: én vagyok Brahman, a meditációban elért békeség sohasem tartott sokáig a mindennapok világában...”

Tizenöt évesen már ismert jógi volt. Egyszer, amikor áldást akart kiszolgáltatni, meglepte egy hang: „Te nem vagy Isten, Rabi!” „Ösztönösen tudtam, hogy a valódi Istentől, mindenek Teremtőjétől származnak ezek a szavak, és remegni kezdtem. Tulajdonképpen csalás volt, nyilvánvaló megtévesztés azt tettetnem, hogy megáldhatom ezt a hajlongó asszonyt. Visszahúztam a kezem, bár tudtam, hogy sok szem figyel, és csodálkoznak. Úgy éreztem, hogy térdre kell hullanom az igaz Isten lába előtt, és bocsánatáért kell könyörögnöm, de ezt hogy magyarázhatnám meg ezeknek az embereknek! Hirtelen megfordultam, keresztültörtem a tömegen, otthagytam a zavartan utánam bámuló asszonyt. Szobámba érve bezártam az ajtót, remegő ujjakkal letéptem a virágkoszorút a nyakamból, a földre dobtam, és zokogva ágyamra estem. ... Bántott

a lelkiismeret, hogy elfogadtam azt az imádatot, amit csak Ő érdemel. Büszkeségem egész világa összeomlóban volt.”

„...a hosszú, magányos órák alatt végigmentem életemnek azon a szakaszán, amelyre vissza tudtam emlékezni, és csodálkoztam a vakságomon. Hogy lehet egy tehén, egy kígyó – vagy akár *magam* is – Isten? Hogy teremtheti meg a teremtés önmagát? Hogy állhat minden ugyanabból az isteni Lényegből? Ez tagadta azt a lényegbeli különbséget, ami a személy és a dolog között fennállt, amelyről tudtam, hogy létezik, bármit mondjon is Krisna urunk és a Védák. Ha az én *lényegem* és a cukornádé között nincs különbség, akkor köztem és a cukornád között *lényegében* nincs különbség – és ez abszurdum. A minden dolognak ilyesfajta egysége, amit a meditációban megtapasztaltam, most esztelenségnek tűnt. Egyedül a büszkeség tett vakká. Annyira kívántam a világegyetem Ura lenni, hogy hajlandó voltam elfogadni egy nyilvánvaló hazugságot. Mi lehet ennél bűnösebb dolog? Ez képmutatás volt, méghozzá a legrosszabb fajtájából!

Én, aki azt hittem magamról, hogy az önmegvalósítás határán vagyok, most nap nap után nyomorúságos ön-

kárhoztatásban vergődtem. Eszembe jutott az összes ellopott cigaretta, a hazugságaim, a büszke és önző élet, amit éltem, a gyűlölet, ami szívemben élt nagynémemmel és másokkal szemben. Voltak idők, mikor a halálát kívántam, és közben erőszakmentességről prédikáltam. Nincs semmi mód rá, hogy jó cselekedeteim ellensúlyozzák a rosszakat józan megítélés szerint. Remegtem az újjászületés gondolatára, biztos lévén abban, hogy karmám a fejlődési sor legaljára vet vissza. Mennyire kívántam rátalálni az igaz Istenre, hogy elmondhaszam neki, nagyon sajnálok mindent – de mégis, mi értelme lenne az egésznek, hiszen a karma nem változtatható meg! De talán ő kegyelmes lenne...”

Meglátogatta egy osztálytársa, Mollí, aki a Biblia Istenéről, Jézus Krisztusról beszélt neki: „Isten a szeretet Istene!” „Hinduként soha életemben nem hallottam a szeretet Istenéről! Káb-

– Ismét megtántorodtam. Hinduként én akartam megközelíteni Istent, de ez a lány most azt mondja nekem, hogy szeretetében Isten próbál engem magához vonni!

– A Biblia azt is tanítja, hogy a bűn gátolja nemcsak az Istenhez való közelítést – folytatta Mollí –, hanem egyáltalán az ő megismerését is. Ezért küldte el Krisztust, hogy meghaljon a bűneinkért. És ha elfogadjuk bocsánatát, megismerhetjük őt...

– Várj egy percet! – szakítottam félbe. Engem próbál megtéríteni? Úgy éreztem, hogy vissza kell vágnom. – Én hiszek a karmában. Bármit vetsz, azt le is kell aratnod, ezen nem lehet változtatni. Egyáltalán nem hiszek a bűnbocsánatban. Ez lehetetlen! Ami megtörtént, az megtörtént!

– De Isten bármit megtehet – mondta Mollí magabiztosan. – Neki módja van megbocsátani nekünk. Jézus mondta: „Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csak álta-

lam.” Jézus az út! Mivel ő meghalt a bűneinkért, Isten megbocsáthat nekünk! ...

– Mi tesz téged olyan boldoggá? – kérdeztem hirtelen. – Valószínűleg igen sok meditációs gyakorlatot végeztél!

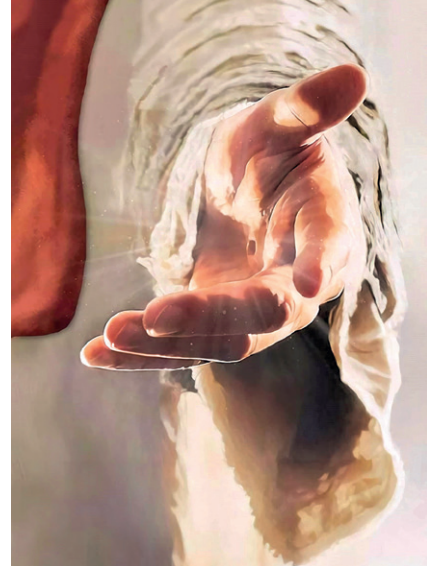
– Valamikor igen – válaszolt Mollí –, de most már soha többet. Amióta az Úr Jézust az életembe fogadtam, ő teljesen megváltoztatott. Ő olyan békességet és örömet adott nekem, amit soha azelőtt nem ismertem. – Majd egyenesen a szemembe nézett, és ezt mondta: – Rabi, te nem látszol valami boldognak. Vagy az vagy? ...

– Nem vagyok boldog. Szeretném a te örömet. – Én mondtam volna ezt? Korábban azt hittem, hogy képtelen lennék ezt a titkot akárcsak Mával is megosztani, most pedig elmondtam egy ismeretlennek. Hogyan segíthet ő rajtam? Amit én akartam, több volt az örömnél. Nekem meg kellett ismernem Istent!

– Az öröm nem olyasmi, amit létrehozatsz – mondta Mollí. – Ha nincs rá valódi ok, akkor az öröm sem igazi, és nem is tart sokáig. Az én örömöm abból származik, hogy bűneim meg vannak bocsátva, és ez megváltoztatta az egész életemet. A békesség és az öröm Krisztustól származik, az ő valódi megismeréséből.”

„Mollí ragaszkodott a véleményéhez, hogy Isten szeret engem, és hogy tapasztalja Isten szeretetét. Ezért irigyeltem – de gyűlöltem azért, mert keresztyén volt. A büszkeség azt diktálta volna, hogy utasítsak vissza mindent, amit csak mondott, de túl kétségbeesett voltam már ahhoz, hogy a tekintélyem megőrzésével foglalkozzam. Térdre ereszkedtem ágyam mellett, annak tudatában, hogy engedelmekedem Mollí kérésének. Talán éppen ebben a percben imádkozik értem?

– Isten, igaz Isten és Teremtő, kérlek, mutasd meg nekem az igazságot! Kérlek, Istenem! – Nem volt könnyű ezt mondani, de ez volt az utolsó reményem. Valami megpattant bennem, mint egy hosszú bambusz a viharban. Életemben először éreztem úgy, hogy valóban imádkozom, és odajutok – nem valami

személytelen Erőhöz, hanem az igaz Istenhez, aki szeret és törődik velem.”

Megértette, hogy valódi újjászületésre van szüksége. „Meddig halogathatom még Krisztus elfogadását, mikor tudom, hogy valóban ő az igaz Isten, a Megváltó, aki meghalt a bűneimért? Nyomorult helyzetben voltam, visszatartott a félelem, hogy elveszthetem helyemet a hindu közösségben, családom jóindulataival együtt. De az igazság – és Istennel való kapcsolatom – nem fontosabb-e még ennél is? Igen, de még mindig félttem.”

Az egyik keresztyénné lett unokatestvére, Krishna elvitte egy keresztyén összejövetelre. A prédikáció a 23. Zsoltár alapján szólt. Az istentisztelet végén Rabi elfogadta az Úr Jézust:

„– Az Úr Jézus a te Pásztorod akar lenni. Hallottad, amint hangja a szívedhez szól? Feltámadása után Jézus azt mondta, hogy „Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek” – ez a szíved ajtaja –, és „ha valaki meghallja az én szót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok”. Miért nem nyitod meg most a szíved? Ne várj holnapig, akkor már késő lehet! – Mintha egyenesen hozzám beszélt volna a prédikátor. Nem halogathattam tovább!

Eldöntve a bennem dúló csatát, felkeltem helyemről, és gyorsan előre mentem, hogy letérdeljek. A prédikátor rám mosolygott, és megkérdezte, hogy még más is el akarja-e fogadni az Úr Jézust. Senki nem mozdult. Akkor megkérte a keresztyéneket, hogy jöjjenek előre, és imádkozzanak velem. Sokan megtették, mellém térdelve. Éveken át előttem hajoltak meg a hinduk – de most én hajtottam fejet Krisztus előtt.

– Nem hozzám jössz – mondta –, hanem az Úr Jézushoz. Ő az egyetlen, aki megbocsáthat neked, megtisztíthat téged, megváltoztathatja az életedet, és élő kapcsolatba hozhat az élő Istennel. – Ezt megértettem minden további magyarázat nélkül. Ott térdeltem, hogy megmutassa nekem, hogyan fogadjam be ezt a Jézus Krisztust, akiről beszélt.

Bár elismételtem utána az imát, amellyel Jézust szívembe hívtam, azokat a szavakat nem, hogy „tégy kereszttyénné!” Jézust igen, de azt nem! Akkor még nem értettem, hogy kereszttyénné tett az, hogy Jézust a szívembe hívtam, és hogy senki sem válhat valódi kereszttyénné semmi más módon.

Amikor Hamid kimondta az „Ámen”-t, megkérdezte, akarok-e saját szavaimmal imádkozni. Halkan, az érzelmeiktől elcsukló hangon elkezdtem: – Úr Jézus, soha nem tanulmányoztam a Bibliát, és nem tudom, hogy miről van benne szó, de hallottam, hogy meghaltál a bűneimért a Golgotán, hogy bocsánatot nyerek és megbéküljek Istennel. Köszönöm, hogy meghaltál a bűneimért és a szívembe jöttél, és hogy megbocsátottál nekem! Új, megváltozott ember akarok lenni!

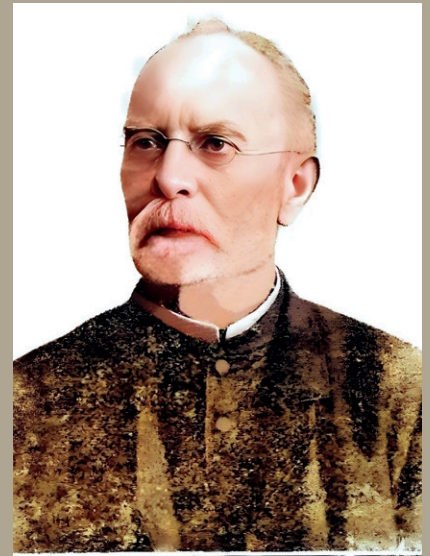
A megbánás könnyeit hullattam azért, ahogyan éltem: a haragért és a gyűlöletért, az önzésért és a büszkeségért, a bálványokért, amelyeket szolgáltam, azért, hogy elfogadtam az imádatot, amely egyedül Istennek jár, és azért, hogy úgy képzeltem, hogy ő tehenhez, csillaghoz vagy emberhez hasonlatos. Perceken át imádkoztam – és még mielőtt befejeztem, tudtam, hogy Jézus Krisztus nemcsak egy a sokmillió isten közül. Ő valójában az az egyetlen Isten, akire éheztem. Hit által találkoztam az Úr Jézussal, és felfedeztem, hogy ő maga a Teremtő. Mégis annyira szeretett, hogy emberré lett az én kedvemért, és meghalt a bűneimért. Ahogy ezt beláttam, mintha tonnányi sötétség oszlott volna el rólam, és ragyogó világosság árasztotta el a lelkem. Az „Ő szeretetének napfénye” eljött, hogy ragyogjon az én szívemben is!”

Rabindranath R. Maharaj – Dave Hunt: *Egy guru halála – Evangéliumi Kiadó, Budapest* ■

Egy ismeretlen kép S. Kovács Dánielről

A Kecskeméti Nagy Képes Naptár 1893. évi kiadványában egy eddig ismeretlen fotóra bukkantunk, mely gyülekezetünk egykori lelkipásztoráról, S. Kovács Dánielről készült, amelyhez egy kis életrajzi ismertetést is fűztek. A fotó rendkívül rossz minőségű, ezért megpróbáltunk a modern technika vívmányainak segítségével javítani rajta, ezt adjuk most közre a Nagy Képes Naptár rövid biográfiájával együtt.

S. Kovács Dániel, ev. ref. pomázi lelkész, született Kecskeméten, 1830. május hó 31. napján S. Kovács Dániel és Bazsó Judit jó módú szülők-től, iskoláit helyben egész 1848. év márcz. 15-ig látogatván, ezek bezárása után gyenge testalkatánál és fiatal koránál fogva csak mint az ott alakult szabadcsapat tagja vett részt a haza védelmében, míg nem a temesvári csatánál hadi fogságba esett, melyből szerencsésen szabadulván szülőhelyére – sok kiállott szenvedések után – visszatért és megkezdett tanulmányait bevégezte. Innét mint végzett theologus Nagy-Dorog községbe akadémikai promotióval három évre rektor-nak kirendeltetett. Az 1859. évben az első, 1861-ben pedig a második papi vizsgát letette, mint segéd-lelkész Szent-Márton-Káta, O-Moravicza, Szalk-Sz.-Márton, Monor, Jászkisér, Kopács, Ó-Kécske, Darócz egyházközségben nyolcz évig, továbbá Rétfalu, Bugyi és Pomázon, összesen három évig mint helyettes lelkész működött, és az 1871-dik évben végre tizenegy évi hányattatás után a pomázi ev. ref. egyház rendes lelkészévé közfelkiáltással megválasztott, s ott 1873. év áprilisi havában néhai Paczolai József

S. KOVÁCS DÁNIEL.

rétfalusi volt lelkész örökbe fogadott leányát Ilonát nőül vette, s azzal mint öt leány és egy fiú gyermek gondosan szerető apja, csendes és boldog családi életet élve, hirdeti mind e mai napig az Úrnak ígét, és a szerb, tót, német községek közzé ékelt Pomáz községi anya és szentendrei leány, valamint a csobánkai és kalászi fiók egyházak valóban missziót teljesítő fennállását egész erejéből előmozdítja. P. A. ■

KEREKES BALÁZS

Presbiterválasztás a Csobánkai gyülekezetben

November 5-én, az istentisztelet végén a jelenlévő egyháztagok egyházközségi közgyűlés keretében megválasztották a gyülekezet presbitériumát és főgondnokát. A választás a legnagyobb rendben zajlott le, de a presbiterjelölés folyamata némi izgalomra adott okot. Két héttel korábban még az a lehetőség is fennállt, hogy jelöltek hiányában a választás – mint ahogy az sajnos a pomázi gyülekezetben meg is történt – elmarad. A csobánkai gyülekezet jelenlegi presbitériuma 6 presbiter + 2 pótpresbiter létszámában határozta meg korábban a presbitérium létszámát, és az egyházi törvények szerint csak abban az esetben tartható meg a választás, ha legalább ennyi jelölt van. Hálát adhatunk Istennek, hogy Szentlelke által munkálkodott a testvérek szívében, és végül elegendően lettünk. Így a választás előtt egy héttel röviden bemutatkozhattunk a gyülekezet színe előtt.

A jelöltek névsorban: Czender Mihály, Filep Csongor, Fónagy András, Görbe Ferenc, Halász Árpád, Kerekes Balázs, Suhajda Erzsébet, Szabó Jenő.

A JELÖLTEK RÖVID BEMUTATKOZÁSA:

Suhajda Erzsébet: Életem ezer szálal kötődik a gyülekezethez. Itt keresztelték, életem minden fontos eseménye itt történt – a Pomáz-Budakalász-Csobánkai Társegyházközségben. Úgy mond bekonfirmáltam a gyülekezetbe. Itt ismerkedtem meg Isten Igéjével, itt tapasztaltam meg, hogy Isten megszólít bennünket, és Isten megszólítható. Azóta – még ha néha csetlő-botlóként is, de – követem az Urat. Ide, a csobánkai gyülekezetbe életemnek egy nehéz krízishelyzetében érkeztem, ahol hamar szerető, befogadó közösségre leltem. Szeretnék a közösségünk aktívan szolgáló tagja lenni.

Kerekes Balázs
csobánkai főgondnok

Halász Árpád: Először is hálát adok Istennek, hogy itt állhatok az Úr asztalánál. Számomra nagyon fontos az összetartozás – mind a családban, mind a gyülekezetben. Isten öt gyermekkel és hat unokával ajándékozott meg. Születésem óta magyar vagyok, konfirmálásom óta református vagyok, újjászületésem óta keresztyén vagyok. Fontosnak tartom, hogy a keresztyének közösségben éljek meg hitüket, ezért a gyülekezetért való szolgálatban szeretnék továbbra is szolgálni. Örömmel vállalom a szolgálatot, amennyiben a gyülekezet bizalmat szavaz.

Szabó Jenő: Felvidéken születtem 85 évvel ezelőtt. A háború után családommal együtt kitelepítettek Magyarországra, Somogy megyébe. Bószénfán nőttem fel, ahol nem volt sok

református, így református templom sem. Havonta egyszer a szüleim házában tartották az istentiszteleteket. Szüleim hitben neveltek. 1954-ben konfirmáltam Baranyaszentlászlón. '58-tól Budapesten éltem, asztalosként dolgoztam nyugdíjazásomig. Feleségem halála után 2014-ben költöztem Csobánkára. Czender Mihály invitálására kezdtem el járni a gyülekezetbe. Jó itt a testvérekkel dicsérni az Urat, és amíg az Úr engedi, szeretnék idejárni, és szolgálni Őt.

Czender Mihály: 75 éve születtem itt Csobánkán, 53 éve házasságban élek. Két gyermekem és három egyetemista unokám van. 1968-ban konfirmáltam itt a gyülekezetben, 40 éve vagyok presbiter. Köszönöm a jelölést, és vállalom a szolgálatot, amennyiben a gyülekezet megtisztelt bizalmával.

Filep Csongor: Mindenekelőtt köszönöm a számomra is váratlan, de megtisztelő jelölést. A presbiterjelöltek között én vagyok, aki a legkésőbb csatlakozott a gyülekezethez, és hálás vagyok a családommal együtt, hogy szeretettel befogadtatok minket. 1982-ben születtem Marosvásárhelyen, ott is kereszteltek meg. Református hitben nevelkedtem és erősödtem meg. Hat éves koromban költöztünk át Magyarországra, Győr mellé. Győrött jártam középiskolába, a banai gyülekezetben konfirmáltam. A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetemen diplomáztam, jelenleg egy kiskereskedelmi vállalatnál dolgozom. 2010 óta vagyok házas, feleségem Alexandra, két fiúgyermekünk: Koppány és Nimród. Gyülekezeti tagként köszönöm a presbitérium és Halász Árpád főgondnok elmúlt hat éves munkáját, és Isten áldását kérem a csobánkai gyülekezetre és a presbitérium következő hat éves szolgálatára.

Fónagy András: Tizenhárom éve élek Csobánkán feleségemmel, Eszterrel és gyermekeinkkel: Zoltánnal és Júliával. Nagyszüleim és szüleim hívő keresztyén emberek voltak, és ebben a szellemben neveltek engem is. 1993-ban konfirmáltam Szentendrén. Jézus választást hoztam elétek Máté evangéliumából, miután megkísértette az ördög: „Távozz tőlem, Sátán, mert meg van írva: „Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!” (Mt 4,10). Ennek szellemében vállaltam a szolgálatot: a hétköznapok kísértései után eljöhettek ide a gyülekezetbe, és minden vasárnap feltölthetőek és válaszokat kaphatok kérdéseimre. Bár oly keveset adhatok, valamit szeretnék visszaadni a gyülekezetnek, Isten dicsőségére.

Kerekes Balázs: Nagykanizsán születtem, középiskolámat és az egyetemet Budapesten végeztem. Itt ismerkedtem meg feleségemmel, 1990-ben házasodtunk össze. 1995 óta élünk Csobánkán. Isten hat gyermekkel áldott meg bennünket. 1999 januárja óta tudom magamat Isten gyermekének, akkor megszólított, megállított és elhívott, hogy kövessem Őt. Ez életem nagy fordulópontja, és azóta próbálok visszaadni valamit abból, amit Tőle kaptam, azt a nagy kegyelemet, ami-

vel akkor Krisztus megajándékozott. Ekkor lettem a gyülekezet tagja, itt konfirmáltam felnőtt fejjel. Amikor ma idejöttem, akkor az az érzés erősödött meg bennem, hogy jó itt lenni. Tudom, hogy jó helyen vagyok, testvéri közösségben, Krisztus körül. Köszönöm a bizalmat, amivel az elmúlt években támogattatok, és amennyiben megbízottok, a jövőben is próbálom Isten dicsőségére végezni a szolgálatot.

Görbe Ferenc sajnos betegség miatt nem tudott jelen lenni a bemutatkozó alkalmon.

A választás sikeres és eredményes volt: a közgyűlés Czender Mihályt, Filep Csongort, Fónagy Andrást, Görbe Ferencet, Halász Árpádot, Kerekes Balázst választotta meg presbiternek, Suhajda Erzsébetet és Szabó Jenőt pedig pótpresbiternek. A gyülekezet főgondnoka Kerekes Balázs lett. Fontos megjegyezni, hogy az összes jelölt élvezte a gyülekezet nagy részének bizalmát, a presbitéri és pótpresbitéri helyekről 2-3 szavazatnyi különbség döntött.

Végül, de nem utolsósorban, köszönet a jelölő és választási bizottság munkájáért is: Benedek Julianna, Holtágné Csipán Ágnes, Szántó Lajos, Tankó Mária és Nyilas Zoltán szolgálatáért.

A választás hetében a bibliaolvasó kalauz szerint két ige is elevenné vált számomra a választáshoz kapcsolódva. Kedden az ApCsel 20,28: „*Viseljétek gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessétek az Isten egyházát, amelyet tulajdon vérével szerzett.*” Pál apostolnak ez a felszólítása mutatja, milyen nagy felelősséggel jár a presbitéri szolgálat! Egrészt csak az tudja hitelesen végezni, aki maga is „rendben van” Istennel, mert csak vezetett ember lehet jó vezető. Másrészt figyelmeztet, milyen drága kincset bízott ránk Urunk: saját vérén megváltott egyházát. Legyünk jó sáfárok!

És ha Isten kegyelméből, az Ő segítségével megállhatunk a szolgálatban, elvégezzük a ránk bízott feladatot, akkor szolgálatunk végeztével talán mi is elmondhatjuk Pál apostollal a választás napján kapott ígét: „*Testvéreim, férfiak, én teljesen tiszta lelkiismerettel szolgáltam Istennek mind e mai napig.*” (ApCsel 23,1) Így legyen! – SDG. ■

ORBÁN MÁRIA

NAPKELETI TUDÓSOK

Napkeleti tudósok,
Vajon merre indultok?
Csillag fénye felragyog,
Úr Jézushoz így juttok.
Csillag fénye elvezet,
Utat mutat elétek.
Csodás fénye világít,
Meváltónkhoz igazít.

Temetői látogatás

November 1-jén a pomázi református temető kertben megemlékezést és koszorúzást tartottunk a lelkipásztori síroknál.

NYILAS ANNA

Csillagpont, vagy más néven: EGY HÉT ISTENNEL

Az idei Csillagpontot július 24-29-e között szervezték meg a főszerzők Zánkán (véleményem szerint nagyszerűen), több mint hatszáz önkéntes segítségével. Innen is szeretném megköszönni nekik, hogy ilyen fesztivált rendeztek. Ugyan az időjárás nem volt a legjobb ez alatt az egy hét alatt, de ez sem felhőzte be a több ezer résztvevő jó hangulatát. Rengeteg programmal készültek a szervezők, a Balatonban fürdözéstől kezdve a szabadulósobán át a társasjátékokig. Nyugodt lélekkel mondhatom, hogy az idei Csillagpontról megmaradt élményekből, emlékekből, nevetésekből rengeteg jutott minden résztvevőnek.

Az idei Csillagpont több szempontból is fontos volt számomra. Bevallom, kikapcsolódásnak indult az utazásom, végül azonban olyan értékek felfedezését éltem át, amit nem tudom, máshol megtapasztaltam volna-e. Úgy éreztem, kell az a csendesség a nyári szünetben, amelyben Istenre tudok figyelni, amit arra tudok szentelni, hogy összeszedjem és kiegészítsem eddigi ismereteimet arról: ki számomra Isten? Egyáltalán rátaláltam-e arra az útra, amit Ő adott nekem? Figyeltem-e és dicsőítettem-e Őt úgy, ahogy illett volna?

Ezeknek a kérdéseknek a megválaszolásában nagy segítséget adott már maga a fő téma is: *Találj rá(m)!*

Amikor beléptem a Csillagpont kapuján, éreztem, hogy minden olyan jó. Csak keresztyén emberek vettek körül, ott voltak a számomra nagyon kedves ismerősök. Hallani lehetett, ahogy az énekesek halkán már az esti dicsőítésre gyakorolnak, mindenki végezte a dolgát. Biztonságban éreztem magam. Tudtam, hogy mindenki, aki engem körbevesz, ugyanazért van ott, amiért én is, és ez megnyugvást adott a lelkemnek.

Mégis volt bennem egy kis félelem azaz kapcsolatban, hogy nem fogom idén átérezni azt, amiért jöttem. Azt gondoltam és azt éreztem, hogy később fogom megkapni kérdéseimre a válaszokat.

Ma sem tudnám megindokolni, miért alakult ki bennem ez a félelem, de azt biztosan állíthatom, hogy ez a kétely a Csillagpont alatt teljesen elmúlt. Ugyanis minden nap kaptam egy-egy szót, ami végül segített, hogy mindenre, amit tudni szeretnék, megkapjam a választ. Az egyik esti áhítaton nem tudtam mást csinálni, csak hálás szívvel állni, figyelni arra, hogy mit énekelek, és hogy ez milyen nagy erőt és boldogságot ad. Ekkor gondolkodtam el azon, hogyha eddig nem is énekeltem ezeket az ifjúsági énekeket úgy, ahogy kellett volna, ott és akkor ez másképp történt. Bevallom, néhány ének szövegén beparásodott a szemem, és kimondottan jó érzés volt ezeket a szavakat, mondatokat, dallamokat Istennek énekelni több ezer ember társaságában.

Ugyanezen az esti áhítaton jutottam egy másik felismerésre: ki is számomra Isten? Nem titok, hogy *Boross Sámuel* áhítatában találtam meg a választ:

„...Azért, hogy te vele lehess! Hogy te az Ővé legyél! Ezért halt meg a keresztben! De Isten mindent feláldoz, a saját Fiát áldozza azért, hogy te és én, abszolút személyesen és egyénileg az Ővé legyünk.”

Nem csak egy átlagos ember vagyok, hanem Isten gyermeke. Hogy ki Isten? Az, aki azért, hogy én – mint saját képmására teremtett ember – jól legyek, *miattam, helyettem és érettem* feláldozta saját Fiát. Mert számára a nyája a legfontosabb. Szereti a gyermekeit, és soha nem hagyáná, hogy bármi rossz történjen velük.

Ki is igazán Isten? Ő az, akire bármi-
kor, bármilyen helyzetben számíthatok,

BOROSS SÁMUEL

Már igen és még nem

Kedves Olvasó! Engedje meg, hogy röviden beszámoljak az eddig eltelt két hónapról, a gyülekezetben eltöltött teológusi gyakorlati évről.

támaszkodhatok, mert mindig azt veszi figyelembe, ami számomra jó. Egy öleléshez tudnám hasonlítani. Mindegy, hogy szomorú vagy vidám vagyok, egy ölelés mindig mindenkinek jólesik. Főleg akkor, amikor tényleg szükség van rá. Ilyenkor gyakran többet jelent minden szónál. Megnyugvást, szeretetet, örömet, biztonságot.

Nem kellett sokat várnom ahhoz, hogy rájójjek: igenis jó úton járok. Másnap a körülöttem levők arról beszéltek, hogy mindennek el fog jönni a maga ideje. Éreztem, hogy nekem akkor kellett ezt hallanom. Aznap a reggeli áhítaton szintén hallhattam egy üzenetet. Ezen a találkozón *Fodor Attilát* hallgathattuk, és itt hangzott el ez a mondat:

„Isten meg fogja változtatni az erőtlent fiatalokat. Megerősíti őket, és képessé teszi, hogy azzá legyenek, akinek Isten elgondolta őket. Hatással lesznek a környezetükre.”

Számomra ez egyértelmű válasz volt. Tudtam, hogy ez azt jelenti, hogy nem kell attól félnem, hogy nem azon az úton vagyok, ahova Isten szánt engem, hiszen ott személyesen egy igehirdetőn keresztül mondta el nekem. Én, aki addig nem tudtam, hogy jól csinálom-e a dolgokat, egyike voltam az erőtlent fiataloknak. De amint meghallottam a fenti mondatot, tudtam, hogy Isten dolgozik rajtam, és nem hagy el, ebből éreztem, hogy már nem vagyok részese az erőtlenek csoportjának. Megértettem, hogy onnan kezdve azt kell néznie, amit Isten eltervezett nekem, és figyelemmel kell követnem a további üzeneteit számomra.

Úgy érzem, nem véletlen, hogy ezeket ott és akkor kellett átélnem.

Nagyon szépen köszönöm, hogy elolvasták ezt a bizonyágtételt. ■

Az, hogy a gyülekezet hogyan fogad minket mint házaspárt, legelőször az esküvőnk alkalmával tanúsított szeretetteljes ellátásnál, segítségnél éreztük. Gondolok itt a kert előkészítésére, a szeretetvendégség bőségességére és gördülékenységére, az ifis köszöntésre, annak összefogására, az ajándékokra, a gratulációkra. Így az újság lapjain keresztül is hadd köszönjük meg még egyszer azt a sok mindent, amit kaptunk a gyülekezettől. A hála csak növekszik bennünk, amikor a csobánkai parókia felújítása, folyamatos renoválása és a parokiális lét kényelmére gondolunk. Ezért is köszönettel tartozunk: köszönjük azt a szeretetet és gondoskodást, amivel körbevesznek bennünket. Öröm ehhez a gyülekezethez tartozni!

„Szerencsés” helyzetben lehetek, hiszen a gyülekezeti gyakorlatom nemcsak szolgálatból áll. Sokat tudok tanulni Esztertől, Sebestyéntől és az esperes úrtól. Igyekszem Zoltánt elkísérni az egyházmegyei, egyházkerületi konferenciákra, ülésekre is. Izgalmas egyházi tapasztalatokat lehet szerezni ezekből az utakból. Esperes úr szépen vezet be az egyházközösségi adminisztrációba, pénzügyi vezetésbe is. Sok tanulnivalóm van még tőle a szolgálat minden területére nézve! Komolyan áldott helyzet, amiben vagyok, hiszen nekem ez a gyakorlat valóban gyakorlás, beleszokás, tanulás lehet. Köszönöm ezt a gyülekezetnek és a lelkipásztoroknak.

A hatodéves lét egy furcsa életmód. Félig már a szolgálatban, ám félig még tanuló vagyunk. Olyan kettősség ez, mint ami a keresztyén ember életét jellemzi: már igen és még nem.

Az egyetemi képzésünk úgy alakult, hogy havonta kell egy hetet a Teológián

Teológiai gyakorlatra kibocsátási ünnepség a Károli Egyetemen

tölteni. Itt különböző ún. blokkokon veszünk részt, úgymint hitoktatási-blokk, missziói-blokk stb. Nagy élmények ezek, tanáraink jól felkészülten vezetik, és nyitottak a mi szárnypróbálgatásainkra is. Minden héten várjuk az évfolyamvacsozót, amelyen beszámolunk a gyülekezetben szerzett benyomásokról, sztorikról.

Az utolsó bekezdés hadd szóljon az ifjúsági csoportról. A legutóbb konfirmáltak nagy löketet adtak az egész közösségnek. Sok a zenész, csacsogós, izgó-mozgó tag, ám boldog iga ez! Az a dolguk, hogy elevenek legyenek. Hadd jelentsem: jól végzik a feladatukat. Hálásak vagyunk, amikor ezt a munkát idehozzák az ifibe! Megérezzük az egyetem, gimnázium utolsó éveit adta kihívásokat is. Reméljük, hogy sikerült eddig egy olyan közösséget kialakítani, ahol tudják a fiatal egyetemisták, idős gimnazisták, sőt minden pomázi, csobánkai fiatal, hogy akármilyen messze megy a gyülekezettől, akármennyi ideig nem jön ifire, itt mindig szeretettel várjuk őket. Hálaadással és nagy reménységgel nézünk a következő hét hónap elé.

Áldást, békeséget és áldott karácsonyt kívánok mindenkinek! ■

SEBESTÉNYNÉ JÁGER ORSOLYA LELKIPÁSZTOR

A ránk bízott idő

(Préd 3)

Mi az idő? Hogy foglalnánk össze egy mondatban? Azt hiszem, nem is olyan könnyű rá a válasz. Biztosan mást felelne erre egy asztrofizikus (ő talán azt mondaná, hogy az idő évmilliárdokban mérhető), másként egy kvantumfizikus (aki arról beszélne, hogy a másodpercek ezredrészében is fontos dolgok történnek), másként egy biológus (aki talán elmondaná, hogy minden élőlény magában érzi az idő múlását) és másként egy filozófus (aki biztosan azon elmélkedne, hogy az idő miért is jött létre). Felsőbb évfolyamokban arról is tanultok, hogy a téridő a fizikában egy matematikai modell, ami egy sokaságban egyesíti a teret és az időt, a világegyetem szerkezetét leírva. A téridő általában egy négydimenziós koordináta-rendszer, három tér- és egy idődimenzióval; a rendszer pontjai egy-egy eseménynek felelnek meg.

NO DE MI IS AZ IDŐ?

Valószínűleg fizika ismereteinknek köszönhetően odáig eljutunk, hogy mérünk vele. Talán még a jelét is tudjuk: a kis „t” betű, tehát nem keverendő össze a nagy „T”-vel, hacsak nem úgy, hogy a nagy „T” az idő dimenzióját is jelenti, de azon kívül még elég sok más dolgot is. A hétköznapi életünkben személyes tapasztalatunk, hogy az időnek síkjai vannak, de még anyanyelvünk és más idegen nyelvek ismeretében is tudjuk, hogy van múlt, jelen, jövő időnk. Az pedig már inkább egyfajta szubjektív tapasztalat, hogy néha gyorsan, néha nagyon lassan múlik. Leginkább talán annak függvényében tapasztaljuk ezt, hogy az adott jelenünket hogyan éljük meg, örömmel, vagy morgolódva viszonyulunk-e az adott pillanathoz.

Hogy mi is hát az idő? Még az egyháztörténet révén is oly híressé vált bölcs filozófus, teológus, Aurelius Augustinus (Szent Ágoston) is így válaszolt: „Hogy mi az idő? – Ha tőlem kérdezik, tudom.

Ha meg akarom magyarázni a kérdezőnek, nem tudom.”

Mindent egybevetve úgy gondolom, hogy az idő nagyon rejtélyes dolog. Nekem itt most nem is az a feladatomban, hogy az asztrofizika, a fizika, a biológia, vagy a filozófia nyelvén próbáljam definiálni fogalmát, sokkal inkább, hogy a hit, a Szentírás nyelvén mondjam el, amit megértettem. Maga Isten sem magyarázza el, mit jelent pontosan az idő fogalma, azonban azt, ami az idővel kapcsolatos következmény, vagy amit a mindennapi élet gyakorlatában tudnunk kell róla, azt többször is és világosan elmondja nekünk a Bibliában. Ezért az én feladatomban most annyi, hogy a Szentírás idővel kapcsolatos tanítását továbbadjam (annak legalábbis egy kis töredékét).

A Prédikátor könyvének szerzője minden bizonnyal Dávid király fia, a bölcsességéről híressé vált Salamon király volt. Ezt a könyvet nem véletlenül soroljuk a bölcsesség-irodalomba. A 3. fejezete arra tanít bennünket, hogy hogyan

is viszonyuljunk bölcs szívvel az időhöz, az Istentől ajándékba kapott időnkhez. Vizsgáljunk meg négy fontos dolgot az idővel kapcsolatban – mind a négyet a Biblia tükrén keresztül: az idő ajándék voltát; rendelt, megszabott voltát; véges voltát és mindezeket látva felelősségteljes hozzáállásunk voltát: vagyis mit teszünk a ránk bízott idővel?

AZ IDŐ AJÁNDÉK

Hiszem, hogy igéje által nagyon sok mindenre szeretne megtanítani bennünket az Úr. Mindenekelőtt arra, hogy az idő ajándék. Ajándékba kapjuk az életünket. Ez az egyik legfőbb kincsünk. Ebből építkezhetünk. A Szentírás ezt így fogalmazza meg: „Életem ideje a kezedben van.” (Zsolt 31,16)

Bár tudom, ez is hitkérdés, de nagyon sokan még a hitetlenek között is vallják, hogy ajándékba kaptuk. Az ajándéokra pedig illik vigyázni. Nem szép dolog semmibe venni, eltékozolni, kidobni az ablakon. Isten jó szívvel, szeretetből adta nekünk, hogy éljünk vele; ne paza-

roljuk el, ne fordítsuk olyan dolgokra, amiket később megbánánk.

Hadd osszam meg veletek, hogy volt az életemnek egy olyan időszaka, amikor sajnos sok szempontból eltévedtem az ajándékba kapott időmet. Gimnazistaként sok időn át foglalkoztam asztrológiával, mégpedig meglehetősen haladó szinten, ez pedig amiatt volt, mert nagyon sok időt szántam arra, hogy könyveket olvassak e témáról, sokkal többet minden esetre, mint mondjuk a kémia rejtelseinek megértésére. Amikor egy kedves lelkész elmagyarázta nekem, hogy ez egyáltalán nem jó Isten szemében, akkor meg kellett értenem: mennyi időt töltöttem felesleges dolgokkal. Ez elfolyt, eltévedt idő volt. Milyen sok jót, hasznosat, okosat is tehettem volna helyette! Hiszem azonban, hogy „*akik Istent szeretik, minden a javukra van*”, lesz, így jobban tudom már értékelni az időmet, másoknak pedig elmondhatom, hogy vannak olyan utak, amikről látnunk kell, hogy szellemi értelemben zsákutcák. Ide tartoznak a mulasztásaink is. Amikor valami fontosat, szépet azért mulasztok el, mert helyette valami kevésbé fontosat, vagy éppen teljesen haszontalan dolgot teszek, vagy nem figyelek oda igazán. Ilyen, ha mondjuk elfeledkezünk valakinek a születés-, vagy névnapjáról, vagy olyan személyes dolgokról, ami a másik embernek fontos.

Az idő ajándék voltához kapcsolódik az is, hogy az ajándékot illik megköszönni. Biztos vagyok benne, hogy ha valakinek adunk valamit, akár csak egy mosolyt, vagy egy szívből jövő pozitív megerősítést, vagy valami kézzelfogható dolgot – nekünk nagyon rosszul esne, ha válaszul meg sem köszönné, észre sem venné. Kicsit gondolkodjunk el azon csendességünkben: vajon én megköszönöm-e minden este Istennek, hogy épségben megéltem az aznapi időmet, vagy azt a sok jót, amit aznap adott!?

AZ IDŐNEK MEGSZABOTT RENDJE VAN

Mivel a Szentírás tanúsága szerint az idő Isten által jött a világra, Ő terem-

tette, Ő adta a számunkra, azt úgy adta, hogy legyen egy megszabott rendje. Erről igazán és legbővebben mai a Prédikátor könyvének 3. fejezete szól a Szentírásban.

Amikor a Teremtés könyve azzal a szóval kezdődik, hogy „*kezdetben*” (1Móz 1,1), valamint amikor arról ír, hogy első nap, második nap stb., akkor finoman érzékelteti, hogy valami elkezdődött. Isten Ura az időnek, amit a számunkra adott. Vagyis az életünk csodálatosan változatos, és mégis rend lehet benne. Percek, órák, napok, hetek, hónapok rendje. Ez talán legérzékletesebben az ünnepeink minden évben visszatérő ciklikusságán látszik – a hold fázisaihoz kapcsolódó egyházi ünnepeinkben (húsvétól pünkösdig), valamint a rögzített időpontban jelenlévő ünnepeink rendjében (karácsony, vízkereszt ciklus). Isten e megszabott renddel is tanítani szeretne bennünket. Tanítani arra, hogy jó látni, jó keresni e rendet. Megnyugvást, támpontokat ad életünkre nézve. Igen, nagyon jó látni ezt az ünnepeink sorában.

Ezek az ünnepek mindig az ég felé mutatnak, de ugyanakkor jó meglátni a hétköznapiak sodrásába ékelődött ünnepekben mindazt, ami összeköti a földet az éggel. Átláthatjuk, hogy ezek az alkalmak nemcsak Istennel, de a bennünket körülvevő és távolabbi családtagokkal, ránk bízott emberekkel is összekapcsolnak minket. A szeretet titkos nyelve lehet egy-egy ilyen ünnep. Az adventi időszakban jó újra átélni a vasárnapi gyertyagyújtást a családdal, vagy az iskolában hétfőnként jó egy kicsit elcsendesedni, együtt készülni lélekben is várakozva az Eljövendőre, a megszületett Krisztusra.

Bizony, ilyen titokzatos dolgokra is tanít bennünket az, hogy Isten úgy akarta: mindennek rendelt ideje legyen az életünkben.

Ezen belül hétköznapiainknak is van, kell hogy legyen ilyen megszabott rendje. Az órarend, a tanórák, a délutáni edzések, elfoglaltságok, egy-egy program, ami minden héten ismétlő-

dik, vagy akár a napirend, a felkelésünk rendje. Azután pedig a hétvégéink idejének rendje, amely remélhetőleg a pihenés ideje is egyben.

Mindebből bizonyára elősejlik az is, hogy Isten minden területen a rend Istene. A kaoszából harmóniát és összefüggést szeretne adni, nemcsak a teremtettségben, hanem személyes életünkben is. Jó lenne erre időben, már fiatalon ráébredni, keresni, észrevenni e rendező erőt, mely a dolgokat segíti szép sorba tenni. Így megtörténhet még az a csoda is, hogy a kevésből sok, vagy legalábbis több lesz, mert valahogy nem folyik szét, nem csurog ki ujjaink között. Ha tudatosan élünk vele, akkor jó gazdáik leszünk az ajándékba kapott időnek is.

Persze tudom, ez sokszor nagyon nehéz feladat. Sok teher van rajtunk, és persze még pihenésre is kell időt szánni, különben kártyavárként omlik össze minden, ha elfogy az erőnk. Ha figyelmesen olvassuk az evangéliumokat, akkor egy nagyon hiteles Jézus-kép bontakozik ki előttünk. Olyan életút, ami-

ben megláthatjuk, hogy Jézus igenis

Isten minden területen a rend Istene.

szánt időt a pihenésre, a feltöltekedésre is, nemcsak a szolgálatra: a gyógyításra, tanításra, beszélgetésekre. Az Ő élete, hozzáállása mindig a legtökéletesebb minta és példa a számunkra. Az Ő bölcsessége mindig arra tudott fókuszálni, ami igazán lényeges, és így az időnek tökéletesen Ura tudott maradni. Ha pedig olykor már végképp úgy érezzük, hogy nincs időnk semmire, és teljesen ki vagyunk merülve, akkor utolsó mentőkötélként adja az Ő erejét, melylyel az ilyen életszakaszokban valahogy mégis kipótolja a mi erőtlenségeinket. Azután pedig el fog jönni majd a pihenés ideje is, azonban ezt tényleg nem szabad túl sokáig halogatnunk, mert akkor saját magunk egészségének ártunk vele. A hat napos munka, egy napos pihenés ciklikussága jó példa, valamint az is, hogy a teremtés után maga Isten is megpihent.

Gimnazista koromban volt egy nagyon kedves barátnőm, sokat tanultam annak idején tőle, mint például az ide-

gen nyelvek szeretetét. A látásmódja, az élethez való viszonyulása sok szempontból hatott rám. Meglehetősen reális, gyakorlatias, úgymond pragmatikus személyiség. Ha ő valakitől azt hallotta, hogy „Nincs rá időm”, akkor mindig azt felelte, hogy ami igazán fontos, arra mindig tudunk időt találni. Nos, lehet, hogy ezzel a mondással nem mindenki tud egyetérteni. Nem az én feladatomban az ő igazát eldönteni. Annyi azonban biztos, hogy Rita barátnőm nagyon rövid idő alatt megtanult négy idegen nyelvet felsőfokon, elvégezte a matematika szakot az egyetemen, később felnevelt három csodálatos gyermeket, és olyan vállalkozást alapított Belgiumban, amiből gondtalanul éli az életét. Szóval valamit lehet, hogy mégis tudott.

AZ IDŐ VÉGES

Az idővel kapcsolatos következő bibliai tanítás az, hogy az idő véges. Ez nemcsak hitigazság, de idetartozik, még akkor is, ha nem igazán szeretünk

rágondolni. Mégis egy pár mondat erejéig fontos megemlíteni az idővel kapcsolatban, hogy az életünk egyszer véget ér. Sőt a földi élet is egyszer véget ér, amikor

Krisztus visszatér hozzánk. A Szentírás tanúsága szerint az időnek volt kezdete és lesz egyszer vége is. Azonban sem egyik, sem másik pontos idejét nem tudjuk, nyilván nem a mi feladatunk ennek számítását. Az elsőhöz bölcsességből fakadó alázat kell – Isten tudja mikor kezdődött, mikor volt az idő kezdete –, a másikkal pedig lélekből fakadó készenlét – úgy kell élnünk, hinnünk, szeretnünk és tennünk a dolgunkat, hogy bármikor elérkezhet az az óra.

A másik fontos információ, amit megoszt velünk az ige: Jézussal elérkezett az idő teljessége (Mk 1,14). Karácsony felé közeledve erre különösképpen is sokszor kellene gondolnunk. Jézus születésével egy olyan minőségi, új idő vette kezdetét, melyhez titkok kapcsol-

lódnak, olyan titkok, melyekbe csak a hit látásával kaphatunk betekintést. Jézus személyével, a megváltással valami más, egy új szövetség vette kezdetét, és mi is e korszakban élhetünk már.

Azután még azt tudhatjuk az idővel kapcsolatban, hogy amikor Krisztus visszaszajon e földre, akkor Isten ismételt új eget és új földet teremt (Jel 21,1), azt azonban, hogy akkor az idő milyen lesz – más léptékű, más mértékegységű –, azt nem tudjuk. Annyit tudhatunk, hogy a földi idő minden szempontból véges.

Nos, hogy is lehet az ezzel kapcsolatos szorongást és félelmet orvosolni? Merthogy az lenne a jó, ha emiatt nem szoronganánk. De mi erre önmagunkban képtelenek vagyunk. Istennek azonban semmi nem lehetetlen. Sőt, Ő a mi áldott gyógyító Lelkigondozónk, Orvosunk szeretne lenni. Egyedül Ő tudja igazán elvenni, igazán és teljesen kisimítani és megtölteni a szorongás

helyét valami mással: még pedig a reménnyel. Hiszem, hogy ezért is

Aminek a földön nem látjuk a végkimenetelét, ott a remény át tudja venni az uralmat, és szorongás helyett valami egészen mást ad: békességet.

van ott a remény a három fontos pillér között: hit, remény, szeretet (1Kor 13,13). Aminek a földön nem látjuk a végkimenetelét, ott a remény át tudja venni az uralmat,

és szorongás helyett valami egészen mást ad: békességet. Isten segít a hit látásával túllátni a földi életen, és az örök életet kínálja ajándékba számunkra Jézus követésével. Nézzünk fel hát hitünk szerzőjére és beteljesítőjére: Jézusra! Ő nem hagy el, ha Benne bízunk!

Ehhez segít hozzá mint gyógyuláshoz a jó orvosság, a hitből fakadó imádság receptje. Tudom, régi recept. Több ezeréves. De higgyétek el, mégis ez működik igazán! Lehet, hogy a mai világ sok újat kínál, önmegvalósításokat, vagy köldöknéző meditációkat, azonban a leghatásosabb orvosság mégis csak az imádság. Próbáld ki! A gyógyszer is csak akkor segít, ha bevesszük. Ha csak kívülről nézegetjük az üveget, akkor valószínűleg nem fog tudni segíteni. Ezért jó az ilyen kérdésekkel Istenhez menni.

Ezért jó négy szemközt imában Istennek elmondani, ha vannak ilyen aggodalmaink. Ő valami egészen csodálatos orvos, és egészen rendkívüli módon tud közbeavatkozni és segíteni: ott a lelkünk legmélyén, hogy túllássunk a földi dolgokon, túllássunk a jövő bizonytalanságain. A hit és a szeretet is a gyógy módjai közé tartozik. Általuk elveszi és megtölti a lelkünket az Ő békéjével és nyugalomával. Ez azonban soha nem az elkenés, vagy az elkendőzés módszere, hanem nagyon is aktív és cselekvésre ösztönző gyógy mód: megtanít vele bennünket úgy élni, hogy mások felé is elinduljunk, és másoknak is segítői legyünk.

A RÁNK BÍZOTT IDŐ

S így érkezünk el az idővel kapcsolatos utolsó, negyedik állomásunkhoz, vagyis ahhoz, hogy hogyan is állok én személyesen az időhöz, amit ajándékba kaptam. Ez alatt pedig azt értem, hogy egyáltalán nem mindegy, hogyan is gazdálkodunk a kapott idővel, valamint, hogy milyen a személyes hozzáállásunk, hogyan éljük azt meg negatív, vagy pozitív módon. Vajon eljutottunk-e már lélekleben odáig, hogy egyáltalán nem mindegy, hogyan is élem az ajándékba kapott, véges földi időmet?

Mert bizony nem elég tudni, hogy Istentől jön mindez, Ő adja számunkra ajándékba, és egyszer majd Ő teszi ki a végére a pontot a földön, vagy inkább a kettőspontot, mert ez itt még nem a végállomás. Nem elég tudni, hogy mindennek van egy rendje, ciklusa, megszabott ideje, azt is látnunk kell az idővel kapcsolatban, hogy el fogok vele számolni egyszer. Erre pedig végkép nem gondolunk túl szívesen. Mégis gondolnunk kell, még pedig időben.

Ehhez is van Istennek egy bölcs tanácsa, így hangzik: „Bölcsésé teszlek és megtanítalak az útra, amelyen járj, tanácsot adok, rajtad lesz a szemem.” (Zsolt 32,8) Ilyen nagy segítséget csak az kaphat, aki hisz Istenben. Aki tudja, nincs egyedül, aki bízni tud abban, hogy Isten a hétköznapjaiban, minden pillanatában is ott akar lenni, hogy segítsen, hogy tovább vezessen. Ehhez adja a bölcsességét, ami a döntéseinket megkönnyíti.

Salamon bölcsességet kapott Istentől. A bölcs király élete még ennél többet is példáz a számunkra: nem elég tudni a fejünkkel, hogy hogyan élünk, hogyan osszuk be jól az időnk, hogyan tegyük meg éppen azt, ami a legfontosabb. Ezt nem csak elméletben kell tudnunk, hanem a gyakorlatban is meg kell tennünk. Így is példa (és ebben már sajnos negatív példa) amúgy Salamon király élete, aki a legbölcsőbb uralkodó volt, de a gyakorlatban mégis megbukott, amikor idegen vallású feleségei hatására meggyengült a hitében. Mi azonban ne legyünk ilyenek! Kérjünk engedelmes szívet, hogy meg tudjuk tenni azt, amiről megértettük, hogy az a legjobb út! Áldás fakad mindig mindenből, amit Isten akarata szerint teszünk: a jó időbeosztásból is.

Amikor kislány voltam, sokszor láttam nagyapámat a szőlőben dolgozni. Olyan-

kor a testvéremmel mi is ott szőszmötöltünk mellette. Láttam, hogy nagyapám fáradtságos munkával megkapálta a szőlőt a tűző napon, szélben, hidegben is. Már így felnőttfejjel tudom, hogy sokszor lehetett fáradt vagy éhes, vagy esetleg fájt már a lába, a dereka, azonban ilyenkor biztosan arra gondolt, milyen jó lesz az, amikor az unokák néhány hónap múlva ehetnek majd a finom gyümölcsből.

Bölcsen, nagyon bölcsen kellene bánnunk az ajándékba kapott időnkkel, mert igénk arra is figyelmeztet, hogy „*az idők gonoszak*”. A végső időkre mondja ezt, amikor minden a széthúzás, az önzés és szeretetlenség felé akarja taszítani, ha kell, még a hívőket is. Ezért kell imádságos lelkülettel élnünk, nehogy beleesünk ebbe a csapdába.

A „*Mindennek rendelt / megszabott ideje van*” igeszakasz még ezen felül is

sok-sok dologra szeretne megtanítani bennünket. Milyen jó, hogy Salamon száján át Isten ránk hagyta ezt a részt a Szentírásban! Szánjunk hát egy kis időt arra, hogy elcsendesedve végigolvassuk a Prédikátor könyve 3. fejezetét, mert hiszem, hogy egy-egy ilyen csendességben „meg tud csendülni a csendünk, és titkok tudóivá válhatunk”, ahogyan azt az áldott életű lelkipásztor, *Gyökössy Endre* írta. Szánjunk rá időt abból a sok percből, pillanatból, melyet ajándékba kapunk egy napra (egy nap 86 400 másodpercből áll!), és akkor talán elalvás előtt őszintén meg fogjuk tudni köszönni mindig Istennek az aznap végigélt időnk, és a következő napra több erővel, lendülettel, örömmel és szeretettel tudunk majd előre tekinteni.

Ezért azzal a biztatással szeretném zárni, hogy ne feledjük el: Az idő ajándék. Isten ajándéka. Azért kapjuk, hogy jó gazdáik, jó sáfárai legyünk, és vegyük észre, hogy ha Isten bölcsességét kérjük, mennyi csodálatos dologra futja belőle. Növekedés fakadhat belőle – ahogy a kis magból nagyobb, akár óriási nagy növény is lehet. A mi lelki dolgaink is növekedésnek indulhatnak, ha helyesen éljük meg perceinket. Áldás fakadhat belőle – olyan idő, amiben jól teszünk, és másoknak adjuk. Ez ám a legjobb érzés! Ha csak abból adunk, amiből sok van, akkor az nem ad annyi belső boldogságot, megelégedettséget, mint amikor abból adunk, amiből kevés van. Ezt pedig a hétköznapiak során – amikor sokszor tényleg alig van időnk – még inkább meg tudjuk élni. Mert „*Mindennek rendelt ideje van*”.

Így induljunk el, és gondoljuk végig, értelmezzük helyesen és bölcsen, mi, akik az új szövetség gyermekei vagyunk, Jézus Krisztus jelenlétében bízva – és akkor a kapott időből szép és nemes dolgok szülehetnek, növekedés és áldás, szeretet és öröm, békesség és jószág, türelem és szelídség, önmegtartóztatás és önfeláldozás... annyi minden, ami Isten dicsőségét szolgálhatja ebben a fáradt, rohanó világban körülöttünk! Meglátjátok, ha Jézusra tekintve így élünk, az életünk ideje ajándék lesz – mások számára is. Ámen. ■

„...és szülte elsőszülött fiát...” (Lukács 2:7.)

Egy Gyermek született

Ha kistestvéred születik, nagy az öröm a családban. Mindenkinek eldicsekedsz vele. Az iskolában mutogatod a fényképét. Biztosan az öledbe is veheted a kicsit.

Ma, karácsony napján is Valakinek a születését ünnepeljük. Egy gyermekét, aki az Isten Fia! Amikor Ő született, nem volt nagy ünnep Betlehemben. Sőt, mivel a császár összeírást tartott, ezért nagy volt a forgalom, s még szállást sem kaptak. S főképp senki sem tudta, hogy kicsoda Ő. Anyja, Mária egy jászolba tette a bepólyált gyermeket. S csak bámulta a csodát.

Minden gyermek születése egy csoda. De a legnagyobb csoda, hogy Isten a maga Fiát küldte erre a világra. Hogy bűnbocsánatot és boldogságot hozzon mindenkinek. Születésének napján Őt ünnepeljük, aki a szeretetet adja szívünkbe. Vele dicsekedjünk, Neki örüljünk! Mert mindnyájunknak született! ■

SZUPPLIKÁCIÓ

November 19-én a Szentendrei Református Gimnázium 5/a. osztálya mutatkozott be pomázi istentiszteletünkön

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2023. október 20. • Presbiteri gyűlés.
2023. október 28. • Temetőtakarítás Pomázon. A Kiránduló kör túrája a solymári várhoz.
2023. október 31. • Reformáció, ünnepi istentisztelet Csobánkán és Pomázon. Közöttünk szolgált gyülekezetünk Psalmus kórusa.
2023. november 1. • Temetői megemlékezés és koszorúzás a lelkipásztori síroknál.
2023. november 4. • Női csendesnap Pátyon.
2023. november 19. • A SZRG 5/a. osztályának szupplikációja Pomázon. Kézműves gyermekdelután Pomázon. Vizi Dávid organakonzertje Csobánkán.
2023. november 27. • Lelkészszentelési ünnepi istentisztelet a Budapest Kálvin-téri református templomban; *Tóth-Gados Eszter* beosztott lelkészünk fogadalmatétele.
2023. november 28. – december 1. • Evangelizáció Csobánkán. Közöttünk szolgált: *Barthos Gergely* hévízgyörki református lelkipásztor.
2023. december 2. • Egyházmegyei presbiteri csendesnap Fóton.
2023. december 3. • Adventi kézműves gyermekdelután Pomázon.
2023. december 5. • Pomázi presbiteri gyűlés.
2023. december 10. • Adventi jótékonyági vásár a pomázi istentisztelet után.
2023. december 11-15. • Rorate, hajnali áhítatok Pomázon.
2023. december 13. • Teológiai esték: „Miért lett az Isten emberré?” címmel előadást tartott *Dr. Székely Tamás* református lelkipásztor.
2023. december 15. • Idősek karácsonya – a konfirmandusok szolgálatával – Pomázon. Presbiteri gyűlés.
2023. december 21-22. • Gyülekezeti kántálás.

Isten vigasztalását kérjük a gyászoló családoknak!

TERVEZETT ALKALMAINK:

2023. december 24. • Gyermekkarácsony Csobánkán és Pomázon.
2023. december 25-26. • Karácsonyi istentisztelet úrvacsorai közösségben Csobánkán és Pomázon.
2023. december 31. • Óévi istentisztelet Pomázon.
2024. január 1. • Újévi istentisztelet Csobánkán 9.00 órakor, Pomázon 10.30 órakor.
2024. január 14. • Csobánkai főgondnok- és presbiterok beiktatása, szeretevendégség.
2024. január 21-26. • Ökumenikus imahét Pomázon és Csobánkán.
2024. február 9-11. • Gyülekezeti hétvége Mátraházán.

KERESZTELŐ:

2023. november 5. • **Pintér-Neumann Lénárd.**

HÁZASSÁGKÖTÉS:

2023. szeptember 8-án lépett Isten színe előtt a házasság szövetségére **Jankovich Máté** és **Dr. Szolnoki Lilla Boglárka.**

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2023. szeptember 25-én elhunyt **Vermes György Károlyné Dr. Miskolczi Éva** (†75) testvérünk; temetése 2023. október 20-án volt a római katolikus öreg temetőben.
2023. október 12-én elhunyt **Szoták Józsefné** (†81) testvérünk; temetése 2023. november 17-én volt Pomáz város ravatalozójából.
2023. november 6-án elhunyt **Nagy Lajos Sándor** (†70) testvérünk; temetése 2023. december 1-jén volt református temetőnkben.

Megváltónk születésének
ünnepén szeretettel köszöntjük
kedves Olvasóinkat.

Üdvösséges, boldog karácsonyt kíván
a Szerkesztőbizottság

GYÜLEKEZETI ÚJSÁGUNK
KÖVETKEZŐ SZÁMA VÁRHATÓAN
2024. FEBRUÁR 25-ÉN
JELNIK MEG

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai
Református Társegyházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1., **Telefon:** 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke út 9.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: www.pomaz.reformatus.hu

Facebook: facebook.com/pomazcsobankareformatus

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-22222253-00000000

Csobánka: 11784009-22222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor

(e-mail: nyilas.zoltan@reformatus.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter,

Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila (e-mail: puskas.attila.dr@gmail.com);

Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; **Tel.:** +36-20-9325-110)

*Megjelenik kéthavonta 400 példányban,
gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben.*

Adományokat köszönettel elfogadunk.

ÁLDÁS

„Ti tehát, szeretteim, mivel előre tudjátok ezt, vigyázzatok, hogy az elvetemültek tévelygései el ne sodorjanak, és saját biztos meggyőződésüket el ne veszítsétek. Inkább növekedjete a kegyelemben és a mi Urunk, üdvözítő Jézus Krisztusunk ismeretében. Övé a dicsőség most és az örökkévalóságban!” (2Pt 3,17-18)

November 19-én
a csobánkai imaházban
adott koncertet
VIZI DÁNIEL orgonaművész

LELKÉSZSZENTELEÉS

Fotó: Füle Tamás

November 27-én a Budapest Kálvin-téri református templomban ünnepi istentisztelet keretében tett fogadalmat TÓTH-GADOS ESZTER beosztott lelkészünk